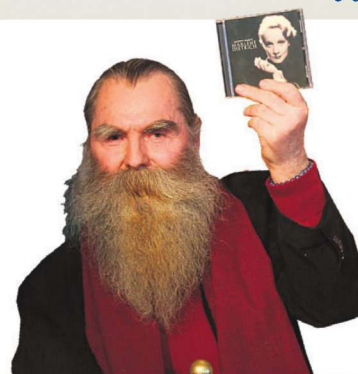

Lasteaedades hoitakse põnnide tervist

» LK 3

**Loomapidamine
peab olema
LÄBIMÕELDUD**

» LK 4

IGOR MANG
hõljus Marlene
Dietrichiga

» LK 6

Rakvere Narva tänava majades nr 7 ja 9 tehakse peagi kapitaalremont ning need saavad koduks 24 praegusele Lille Kodu elanikule, kel uutes oludes rohkem võimalust iseseisvumiseks.

Kaks vana maja saavad **UUEKS** koduks paarikümnele inimesele

AS Hoolekandeteenused ostis sel kuul Rakveres kaks maja, mis peaksid aasta lõpuks renoveeritud saama ning muutuma uueks koduks praeguse Lille Kodu elanikele.

KATRIN UUSPÖLD
katrin.uuspold@ajaleht.ee

ASi Hoolekandeteenused teenuste direktor Liina Lanno rääkis, et Rakveres otsiti sobilikke maju väga kaua ja lõpuks langevati otsus kahe Narva tänaval kõrvuti asuva maja kasuks. "Oleksime eelistanud, et üks maja oleks ühes, teine teises linnaosas, aga sellist varianti me ei leidnud," ütles ta.

Majad saavad aga õige pea koduks aastaid Lille Kodus elavatele inimestele, kes on kogukonnas elamise teenusel. See tähendab, et neil on oma toad, söögitegemise võimalus, aga ka juhendajad, kes aitavad neid

igapäevaste tegevuste juures ja ka töövõimaluse leidmisel.

Soetatud hooned vajavad kapitaalremonti. "Pärast remonti on tegemist tänapäevaste energiasäästlike hoonetega, mille väljanägemine on kena ning kus elanikud enast hästi ja privaatselt tunda saavad," kõneles Liina Lanno. Lisaks hoonetele on ASi Hoolekandeteenused kasutada maaala, kuhu saab rajada tarbeaia ja puhkekoha.

"24 praegu Lille Kodus elavat inimest on võimalised suuremaks iseseisvuseks ning koi-

mine kümneliikmelistesse "peredesse" oleks nende järgmine samm iseseisvumisel. Seal oleks neil rohkem toimetamist ka maja ümbruse korrastamisel ning muid igapäevaseid töid lisaks. Jätkuvalt oleks üks töötaja neid abistamas olme poolel ja teine töötaja tööküsimustes," kirjeldas Liina Lanno.

Lille Kodu elanikud on tema sõnul uute majade ootel – on väga positiivsed ja põnevil ning teevad juba plaane nii oma ruumide kui õueala kohta. Renoveerimisega loodetakse valmis saada ja

sisse kolida aasta lõpuks. Millist nime hakkab uus kogukondlik eluase kandma, ei ole veel teada, Liina Lanno sõnul arutatakse seda tulevaste elanikega.

Suure hooldekodude reorganiseerimine kestab 2023. aastani ja selle aja sisse jääb ka Imastu koolikodu sulgemine ja selle klientide liikumine teistesse kodudesse. ASi Hoolekandeteenused on kavas Imastu asenduskodu puudega lapsed ning õöpäevaringid sümptomaatilise kliendid üle tuua Rakvere Lille Kodusse, mille ruumid uute elanike jaoks kohandatakse. Lanno sõnul on plaanis kõik suletavad kodud müüa.

ASi Hoolekandeteenused

on Lääne-Virumaal asutusi kolmes linnas: Rakveres, Tapal ja Kundas. Rakveres Lille Kodus elab praegu 24 inimest, Tapa Kodus 60 psüühilise erivajadusega inimest ja Tapa Põllu Kodus on 25 inimest kogukonnas elamise teenusel.

Kundas on plaanis renoveerida mitu aastat tühjal seisnud Kunda muusikakooli vana hoonet, et see muuta erivajadustega inimeste rühmakoduks.

Ehitustööd vanas muusikakooli majas peaksid algama suvel ning jõudma lõpule veel selle aasta jooksul. Kunda Kodu nime kandvas asutuses hakkab elama 20 ja tööle viis-kuus inimest.

Maaamet valmistub aeropildistamiseks

Tänavu pildistab maaamet Eesti territooriumi põhjapoolset osa alates Hiiu- maast kuni Narvani ning lõuna suunas kuni Lihula-Kallaste jooneni. Sellest läänepoolset ala pildistatakse enne puude lehtimist ja idapoolset juba lehes puudega.

Seoses aeropildistamisega markeerivad maaameti töötajad alates sellest nädalast riigi geodeetilise põhivõrgu ja maastikupunkte nimetatud alal ning Tallinna, Tartu, Pärnu, Kohtla-Järve, Jõhvi linnas ja nende linnade lähikümbuses. Markeerimine on vajalik aerotriangulatsiooniks ehk aerofotode plaaniliseks ja kõrguslikuks sidumiseks maapinnaga.

Tegemist on kilerautudega, mille suurus on 60 x 60 sentimeetrit ja mis paigaldatakse geodeetilistele punktidele või maastikule. Kileraudud on varustatud sildiga "Aeropildistuse maamärk".

Maaamet palub markeeringuid mitte puutuda ega rikkuda. Maastikult koristatakse paigaldatud markeeringud pärast aeropildistamise hooaja lõppemist.

Ametkonna korraldatud pildistamise alusel uuendatakse kaarte ja valmistatakse ortofotosid. (VT)

Viru-Nigula võttis vastu eelarve

Viru-Nigula volikogu kinnitas selle aasta eelarve, mille tulud on 1 525 202,03 ja kulud 1 475 311,31 eurot. Eelarve peamiseks tuludeks on füüsilise isiku tulumaks ja maamaks ning kuludeks personali- ja majandamiskulu. (VT)

ILM TÄNA
+3...+8°C

Pilves selgimistega ilm. Mitmel pool sajab vihma.

PILLE-RIIN PURJE KROONITI TEATRI ESIKRIITIKUKS

Eesti Teatriliidu ja Eesti Kultuurkapitali välja antavate aastaauhindade laureaate hulka kuulub Virumaa Teataja kaasautor **Pille-Riin Purje**. Pille-Riin Purje pälvis Reet Neimari nimelise kriitikaauhinna järjepideva näitlejale pööratud tähelepanu, harvaesineva süvenemise ja põhjalikkuse eest 2015. aastal ajakirjanduses avaldatud teatriartiklites ning Tallinna linnateatri 50aastast tegevust kokkuvõtvas teoses "Olla".

Virumaa Teatajas ilmus Pille-Riin Purjel mullu viis lavastusi või näitleja loomingut süvitsi käsitlevat artiklit.

Reet Neimari nimelise kriitikaauhinna nominendid esitab ja laureaadi valib Eesti Teatriliidu juhatus. (VT)

MIHKEL MARIPUU/POSTIMEES

Tapa sõjaväelinnakusse tuleb mitu uut hoonet

Kaitseministeerium kuulutas välja riigihanke, et ehitada Tapa sõjaväelinnakusse ligi 5,2 miljoni euro eest hoonet ja rajatisi.

"Hange näeb ette nelja varjualuse, ühe garaaži, ühe lao, valilide, hoidlate, teede ja platside ehitust," ütles kaitseministeeriumi ametnik Ülle-Marika Maasik.

Hooned rajatakse liitlasvägede ja Eesti kaitsevõime parandamiseks. Hooneid kasutatakse sõjaväelaste varustuse ladustamiseks ning väljaõppeliste võimaluste parandamiseks.

Hanget saab pakkumusi teha 13. maini. Ehitus peaks eeldus- te kohaselt kestma kümme kuud. (BNS)

Juhtkiri

Virumaa Teataja

On vana tõde, et suured kaupluseketid hindavad kõige kõrgemalt tarnekindlust määralt, mida väiketootja alati tagada ei saa.

Tarbi, kui armastad

Neil päevil valitakse Eesti parim toiduaine, mille kandidaatide seas leidub ka palju meie maakonna tegijate tooteid, teiste seas vorsti ja kangemat kraami. Huvitavat ja maitavat toitu on viimastel aastatel aina rohkem valmistama hakatud, kuid kahjuks tuleb seda oma maitset tikutulega taga ajada. On vana tõde, et suured kaupluseketid hindavad kõige kõrgemalt tarnekindlust määralt, mida väiketootja alati tagada ei saa.

Suurel on ju ka ses mõttes kergem, et vajadusel muretses ta tooraine välisriigist, kuid piisike, kes eristub nimelt sellega, et pakendil on kirjas “toodetud Eestis”, ei saa teoreetiliselt sellist nihverdamist lubada. See asetab kohaliku väiketootja haavatavasse positsiooni: müüa on vaja – aga kellele? Idapoolne turg on kinni ja Euroopa turgude kohta kehtib paraku see, et hoolimata ametlikust turgude avatusest, eelistatakse siiski oma toitu võõrale. Iseäranis, kui hinnaga lüüa ei saa.

Sellepärast on huvitav fakt, et Coopi ketti kuuluvatesse kauplustesse jõudis müügile Aus

Piim. Kui keskmiselt jääb piimaliitri hind 40–50 senti vahele, siis Ausa Piima liiter hakkab maksma 80 senti. Seevastu lubab poekett anda lehmapidajale iga müüdü liitri eest täiendavalt 10 senti, et talunikud ei peaks piima müüma alla omahinna.

Iseenesest pole tegu uue algatusega, Lääne-Euroopas kasutatakse seda võtet samal põhjusel juba aastaid ning kõrgema sissetuleku ja sotsiaalse vastutustundega inimesed ostavad hea meelega. Täpselt niisamuti nagu kallimat, aga see-eest kohaliku veski toodanguna valminud kama, krõbeda hinnaga käsitööõllesid-napse, nurgapealse poes kokkusegatud šokolaade ... Kuid kui enda vastu täiesti aus olla: kas see on kohaliku inimese toidulaua igapäevane osa? Üheksal juhul kümnest ostetakse selliseid asju pigem kingituseks või mõne erilise sündmuse puhul. Kui üldse.

Mõnikord veetakse veel külla tulnud välismaalane poodi, et too pankrotti kartmata kohalikku tootjat turgutada saaks. On suurepärase, kui luuakse õiglase hinnaga ja väga kõrge kvaliteediga tooteid, kuid samas peaks mõtlema ka tavatarbijale ... ning tema piiratud rahaliste võimaluste.

Repliik

Kella keeramine ja valge aeg

Pühapäeval läks Eesti üle suveajale – kella keerati tunni võrra edasi ning seega tuli õhtul tunnike valget aega juurde. Hommikul jäi seda küll vähemaks, aga kuna päike tõuseb juba enne kella seitset, seda väga ei taju. Vähemalt mina mitte. On aga loomulikult ka neid, kelle päev hakkab hirmus vara.

Selle üle, kas kella keeramine on hea või halb, on palju vaieldud. Mulle on pikemalt valged öhtud meelepärased. Kui veel enne kella keeramist polnud haruldane, et jõudsin töölt koju alles ajal, kui juba hämardus, siis nüüd on veel valge ja saab õues midagi ette võtta.

Samas annab hommikuse tõusmise varasemaks niikumine ikkagi tunda. Kolmveerandtunnise bussisõidu ajal Tapalt Rakverre tööle vajuvad silmad kinni, mis näitab, et unelisa oleks vajalik.

Nii või teisiti on kella keeramine kaks korda aastas paratamatu. Seetõttu tasub rõõmustada selle positiivse külje üle.

EVA KLAAS

Keskfraktsioon lähleb lõhki?

Ei meenu, et ühegi riigikogu fraktsiooni juhtkonna valimised oleksid kunagi varem saanud nii suure tähelepanu osaliseks kui möödunud kolmapäeval toimunud keskerakonna omad. Kui aus olla, siis pole mina kunagi varem näinud ka seda, et valimisreegleid muudetaks vaid viis minutit enne valimiste algust.

Keskerakonnas on ikka olnud võimuvõitlust, mis ühelt poolt parteid justkui nõrgestab, ent teiselt poolt teeb ka seesmiselt tugevamaks, kuna niiviisi eralduvad terad sõkaldest ja võimekamad kerkivad esile. Alati on aga kindlaks tavaks olnud, et võimuvõitluse hinnaks ei tohi olla mängureeglite muutmine enda kasuks, sest siis kaob ära ausa mängu põhimõte. Sellel korral aga sellest kahjuks loobuti.

Traditsiooniliselt on keskfraktsiooni juhtkonda – esimeest ja kahte aseesimeest – valitud kord aastas, nagu riigikogu esimeest ja aseesimehi. Eelmisel kesknädalal, vaid loetud minutid enne keskfraktsiooni juhtkonna valimisi, tuli fraktsiooni esimees Kadri Simson välja ideega muuta valimiskorda nii, et ühe aasta asemel valitaks juhtkond riigikogu koosseisu lõpuni. Teisisõnu soovis Simson iseenda valimist fraktsiooni esimeheks ühe aasta asemel kogunisti kolmeks.

Pole saladus, et pärast kongressi on keskerakonnas jätkuvalt pingeid, ent selline ennekuulmatu käik fraktsiooni juhtkonna valimisel süvendas neid veelgi. Tekkis suur vaidlus ja tüli kehtestatava valimiskorra üle, mis tõi endaga kaasa kuhjaga halbu emotsioone. Ena-

SIRET KOTKA
riigikogu keskerakonna fraktsiooni liige

Simsoni pooldajatel on fraktsioonis napp enamus, mida igale simsonlasele antud lisahääl ebaausalt võimendas.

JAANUS LENSMENT/POSTIMEES, TÖÖTLUS

mik fraktsiooniliikmeid oli selgelt Simsoni soovi vastu ja see ettepanek jäigi fraktsiooni toetuseta.

Sellega keskerakonna põhikirja rikkumine kahjuks veel ei piirdunud. Mõni niikaugale, et fraktsiooni liikmetele anti aseesimeeste valimisel lausa kaks häält, kuigi kehtiva korra alusel saab igal fraktsiooni liikmel olla vaid üksainus hääl. Simsoni pooldajatel on fraktsioonis napp enamus, mida igale simsonlasele antud lisahääl ebaausalt võimendas. Ausa mängu põhimõte visati seega prügikasti ja Simson sai aseesimeesteks kaks talle sobivat inimest.

Keskerakonna põhikirja järgi tuleks riigikogu fraktsiooni valimiskord enne kinnitada keskerakonna juhatuses ja alles siis saab selle järgi valimisi korraldada. Mõte seisneb selles, et anda osalistele võimalus asjaolud läbi vaielda ja

leida kompromiss mängureeglitele, mis oleksid seejärel mõlemale vastuvõetavad. Kui Simson otsustas valimised korraldada sellise korra järgi, mis toodi viis minutit enne valimisi lauale ja mida polnud kinnitanud erakonna juhatus, siis eiras ta nii minu kui paljude teiste hinnangul meie erakonna põhikirja. Seega võib julgelt väita, et keskfraktsiooni aseesimeestel praegu volitusi ei ole.

Keskfraktsioonis ollakse fraktsiooni esimehe käitumises tõsiselt pettunud. Mingisugusest koostöötahtest, kodurahust ega fraktsiooni ühendamise soovist ei saa enam rääkida.

Keskerakonna fraktsioonis toimuv rõõmustab mõistagi meie konkurent teistes parteides. Kas keskfraktsioon lähleb lõhki? Seda näitab aeg ja eelkõige Kadri Simsoni tahe olla esimees, kas siis üksnes poole või kogu keskfraktsiooni jaoks.

Vastukaja

Tarkus ja narrus

Virumaa Teataja 29. märtsi juhtkiri võtab kokku äsja möödunud pühadenädalavahetuse ja toob muu hulgas välja mitu kitsaskohta: inimesed ei mõista pühade tähendust ja soovivad häid pühi ning värvivad mune vales ajal, politsei tegi vajaliku puhumisreidi, aga vales kohas ning Rakvere kogudused pühitsesid suurt reedet vales moel üheskoos Tarka Majja kogunedes.

Juhtkirja kokkuvõtte on ränk: “Selle taustal polegi imestada, kui inimesed kirikust võõranduvad ega pühade tähendust hooma.”

Esitatud etteheited kõlavad silmakirjalikult. Kus veel paremini saab selgitada inimestele pühade sisu kui mitte majas, mis kirikusse mitte sattuvaid inimesi täna Rakveres kõige paremini kokku toob? Veider on kord aastas nuriseda suurel reedel värvitud munade pärast, kui me ei näe probleemi selles, et peaaegu igal pühapäeval on avatud pea kõik meie kauplused. Ja etteheide oma tööd tegevatele politseinikele, et nad muidu vajalikkude puhumisreidi teevad ülestõusmispühadel ja kalmistu värvavas, jätab mulje, nagu mõistaks roolijoodik pühade tähendust paremini, kui tal le jätta võimalus keegi liikluses manala teele saata.

Eks alati võib mõelda, kas üks või teine tegu ehk otsus on tark või rumal. Kirikus oleme harjunud, et need mõisted on ambivalentsed.

Apostel Paulus kõneleb Kristuse ristilöömisest ja ütleb, et suure reede rist teeb selle maailma tarkuse narruseks, ja see, mis on maailma meeletu narrus, on Jumala tarkus (vt 1Kor 1).

Muide, see võiks olla lühikokkuvõtte möödunud pühade tõelisest tähendusest. Kas seda hoomame?

Tauno Toompuu
EELK Rakvere koguduse pastor

Valikuline solidaarsus Euroopaga

Eestlased on end ikka pidanud väga tööka ja sihikindlaks rahvaks. Samal ajal kui Euroopa Liidu 25 riiki ülestõusmispühade teist püha vaba päevana tähistavad, rügavad eestlased tööd teha ja väärtuseid luua. Võita terve päev aastas võrreldes oma Euroopa partneritega – see teeb kaheksa tundi rohkem aega toota, arutleda, luua ja nõu pidada. Taanis, Islandil ja Norras on lisaks vaba veel suurele reedele eelnev neljapäev.

Eestlasi peetakse samal ajal ka ateistlikuks rahvaks ning see on põhjuseks, miks riigikogu ettepanekud muuta riigipühaks ka ülestõusmispühade teine püha, tagasi on lükatud. Ei olevat sünnis mitte kristlikul riigil saada vaba päeva kristliku tähendusega sündmuse ar-

EINAR VALLBAUM
riigikogu liige

velt. Eesti, kes peab end samal ajal ka rahvusvaheliseks, paindlikuks ja edumeelseks riigiks, sai aga ülestõusmispühade teisel pühapäeval ajada vaid käputäie riikidega, nende hulgas Türgi, Montenegro ja Monacoga. Rahvusvaheliste ettevõtete peakontorid on suletud, välispartnerite telefonid ei vasta, e-kirjad ei liigu, tellimusi vastu ei võeta, kaubad seisavad ning logistika ootab uut tööpäeva. Eestlased on aga tööl ja ootavad, et saabuks uus päev, mil ka Euroopa partnerid tööle hakkavad ning elu ja majandus natukenegi liikuma hakkaks. Euroopa Liidu 25 liikmesmaal ei toimu sel ajal isegi pangatehingud.

Me ei saa olla muu Euroopaga, kaasa arvatud meie lähinaabrite Läti ja Leeduga solidaarsed, sest me pole kristlik riik. Küll aga oleme solidaarsed ja keerame kella samale ajale, võta-

me vastutuse ühisprobleemide ees, toetame riike, kes finantsaruandeid võltsides on sattunud likviidsusprobleemidesse, ja võtame vastutuse rändekriisi eest.

Võib vaid ette kujutada, kui suur kasutegur võib sellel ühel lisapäeval olla eestlaste tootlikkusele, kui vahetult pärast kella keeramist inimesed unise ja väsinuna tööle tõttasid, päeva mööda saatsid ning tegevust otsisid, kuna välispartnerid puhkasid. Ja võib ka ette kujutada, kui puhanult, rõõmsalt ja töötuhinas lähevad tööle naaberriikide kodanikud ning kõik eurooplased, kes said pikalt end välja puhata, jõudeaega nautida ja enda hinge eest hoolt kanda.

Aga meil on oma põhimõtted ja põhimõttekindlus ning hind, mida maksame ateismi eest. Ja ei saa ka eestlaslikku jonnit ega põikpäisust unarusse jätta!

Tervise edendamise eest tunnustati ka TAI vanemspetsialisti Liana Varavat, kes tegi konverentsil ülevaate liitunud lasteadeade võrgustikust.

Lasteaedades hoitakse põnnide tervist

Rohuaia lasteaias tähistati eile konverentsiga “Targemad suured – tervemad lapsed” 15 aasta möödumist Tervist Edendavate Lasteadeade võrgustiku loomisest meie maakonnas.

ANU VIITA-NEUHAUS
anu.viita-neuhaus@ajaleht.ee

“Hooli ja hoia – imetle maailma mõlemaid pooli,” laulis Rohuaia lasteaias õpetajate naiskoor avatuks kogunemise. Enne veel kui pedagoogidele ja gati tarkusi tervise ja turvalisuse kohta, tunnustati neid, kes on panustanud maakonnas alusharidusse arengusse.

“See on paljuskü vabatahtlik töö,” ütles Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu (VIROL) tegev- direktor ja päeva juht Sven Hõbemägi, kes andis omavalitsuste liidu tänukirja Rakvere Triinu lasteaias endisele direktorile Diana Kuntorile.

Lääne-Viru maavalitsus ja VIROL tunnustasid Triinu las-

teaia õpetaja, tervisedendaja Viivika Roostari ja tervise arengu instituudi (TAI) vanemspetsialisti Liana Varava panust. Liana Varava ütles, et on igapäevatoos tervise arengu instituudis rahul sellega, et ei tegele otseselt alkoholi- või narkootikumide teemaga, vaid positiivse ja helgega.

“Tervise edendus on tee, protsess,” võttis Varava kokku lasteadeade igapäevase töö tervise vallas. “Kõik, mis lapse ümber, toetab tema vaimset ja füüsilist tervist. Isegi see saal, õueala,” tuletas ta meelde kuulajatele, rõhutades, et ilma enda terviseteadlikkusest ei muutu midagi.

Tervise arengu instituut tunnustas alushariduse tervis-

edenduse valdkonnas Ila Müüri, Olga Boitsovi ja Viivika Roostari. Mitu korda tunnustatud Viivika Roostar ütles, et lasteade on tähtsaim koht, kus inimese tervisekäitumine ja -teadmised alguse saavad.

“Lasteaiaõpetaja on esimehe suunaja lapsevanema ja lapse puhul. Ja lapse kaudu kasvatame ka vanemaid. Me hakkame lõpuks sellest üle saama, et tervis tähendab jooksmist ja porgandi söömist.

Tänapäeval on aina olulisem vaimne tervis, kõik muud asjaolud käivad sellega koos. Kõik on oluline,” kõneles Roostar.

Praegusest ajast tõukuvat sai iga päev lastega töötav kuulajaskond kaasa mõelda nime-

kate spetsialistide loengutele heast toidust, seksuaalkasvatusest, ülekaalulisusest ja õnnestuste ärahoidmisest ning neil teemadel arutleda.

Lääne-Virumaal kuuluvad tervist edendavate lasteadeade võrgustikku Kunda lasteade Kelluke, Sääse lasteade, Haljala lasteade Pesapuu, Tamsalu lasteade Kröll, Tapa lasteade Pisipõnn, Vinni lasteade Tõruke, Rakke lasteade Leevike, Sõmeru lasteade Pääsusilm, Rakvere lasteade Kungla, Triinu, Rohuaia ja eralasteade Kaur.

Üle Eesti on vabatahtlikkuse alusel liitunud 260 lasteade, nende eesmärk on hoida ja tugevdada laste ning ka personali heaolu, tervist ja soodustada nende igakülgset arengut.

Vihula vallavolikogu endine esimees tegutseb laenuäris

Vihula vallavolikogu endisele esimehele, vabaerakonna tegevjuhile Vello Väinsalule kuuluv firma Weinmann Invest laenas 2008. aastal väikesepalgalisele päästeametnikule Kaitile Tallinnas asuva korteri tagatisel 160 000 krooni ehk 10 225 eurot, kirjutas Eesti Ekspress.

Möödunud aasta lõpuks oli Kait maksnud Väinsalu firmale ühtekokku 12 908 eurot. Ehk siis algsele võlasummale lisaks veel 2683 eurot. Aga Weinmann Investi arvutuste järgi võlgneb päästeametnik veel 13 608 eurot, lisaks 6716 eurot viiviseid. Ehk kokku 20 324 eurot ja selle katteks tuleks tal korter maha müüa.

Advokaat Martin Kruusi hinnangul viitab Weinmann Investi tegevus laenukontorina tegutsemisele. Vello Väin-

salu ütles, et tema firma pole laenukontorina tegutsenud ja ilma temata oleks kõnealune korter juba 2008. aastal haamri alla läinud, ning nägi ennast hoopis ohvrina.

Vabaerakonna fraktsiooni aseesimehe Andres Ammase sõnul ründab erakonna tegevjuhi Vello Väinsalu firma laenuäri käsitlev Eesti Ekspres- si artikkel alusetult nii teda kui vabaerakonda.

“Lugu, mida artikkel käsitleb, on ebameeldiv mõlema poole jaoks, aga lähtuda tuleks siiski rahvatarkusest – võlg on võõra oma,” ütles Ammas fraktsiooni pressiesindaja teatel. Ammase hinnangul on leht võtnud seekord positsiooni, “mis meenutab nõukogudeaegseid karikatuure töölisklassi rõhu- vast armutust kapitalist- vereimejast”. (VT/BNS)

Kadrina keskkooli garderoobi seinad kaeti vaheajal grafitiga

Kadrina grupi Facebooki lehel hinnatakse teoseid usumatult lustlikuks, kuid samas ka mõtetihedaks.

Joonistuste autor on valla aasta tegijaks tunnustatud ühendus Seinategu.

Seintelt leiab vanasõnu, vameid, samuti kuulsate muusikute, sportlaste, matemaatikute nimesid nii kodukandist kui laia maailmast.

Koha on leidnud isegi dalai-laama portree, mida koolinoored aga hoopis legendaarse koolijuhhi Otto Ameri sarnaseks peavad. (VT)

Varas tühjendas soojakut

Teisipäeval varastati Kadrinas Viitna teel soojakust 2000 euro väärtuses töörüütu. (VT)

Simple Express käivitas Alatskivi-Tallinna liini

Eesti esimene odavbussifirma Simple Express laiendas oma liinivõrku ning alustas 29. märtsil Alatskivi-Tallinna suunal reisijate teenindamist. Sarnaselt teiste Simple Expressi liinidega algavad piletihinnad ühest eurost.

Simple Expressi bussid väljuvad Alatskivilt iga päev kell 15.20 (Rakverest Tallinna poole kell 17.45) ning Tallinnast kell 10 (Rakverest Alatskivi poole kell 11.45).

Lisaks olulisematele vahepeatustele Kallastel, Mustvees, Avinurmes ning Rakveres teenindatakse ka reisijaid, kes soovivad sõita liinile jäävate väiksemate kohtade vahel.

Kõikides Simple Expressi bussides on tavapärastest laiem istmevahe, tualett, tasuta wifi ühendus ning pistikupesad elektrooniliste seadmete laadimiseks. (VT)

Põlevkivituhk kõlbab turbasooode ületamiseks

LIINA LAKS
liina.laks@ajaleht.ee

Põlevkivituhast valminud Narva-Mustajõe ja Simuna-Vaiatu katsealuste teelõikude vastupidavus andis kinnitust, et põlevkivituhk sobib teehituseks väga hästi.

Neli aastat väldanud pilootprojekt tõestas, et põlevkivituhka on võimalik edukalt kasutada teehituses. Eesti Energia, maanteeameti, Nordeconi ja Rambolli koostöös kasutati põlevkivituhka Narva-Mustajõe 1,6kilomeetrilisel ja Simuna-Vaiatu 0,9kilomeetrilisel teelõigul turbakihi mass-stabiliseerimiseks. Koostööprojekti eesmärk oli leida elektri tootmisel tekkivale põlevkivituhale rohkem kasutusalasid.

“Pilootprojekt andis meile kinnitust, et põlevkivituhk on heade stabiliseerivate ja siduvate omadustega, mistõttu võib

Simuna-Vaiatu tee üle turbasoo on täitsa sõidetav.

ARVET MÄGI

tuhka edukalt kasutada tsemendi aseainena,” ütles Eesti Energia juhatuse liige Margus Vals.

Aastatel 2012–2016 viidi läbi keskkonnaseire, mis näitas, et mõlemal katsealusel teelõigul olid kõrgeid tugevuse ja teekandevõime näitajad, ning Eesti Energia väitel puudus ka negatiivne mõju keskkonnale.

Kas tuhk võetakse nüüd teehituseks laialdaselt kasutusse? “Põlevkivituhka kasutamise maht selgub meil projektipõhiste arvutuste kaudu. Näiteks Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa maantee uuel teetrassil oleme lasknud projekteerijatel tehnilis-majanduslikes võrdlustes ühe alternatiivina käsitleda juba ka mass-stabiliseerimist tur-

basooode ületamiseks,” ütles maanteeameti ehitusvaldkonna teede arengu osakonna juhivinsener Taavi Tõnts. Tema sõnul on aine eeliseks ka hind: kui põlevkivituhka segada tsemendiga või kasutada ka ainult tsemendi aseainena, oleks teehituses võimalik kulused kokku hoida. Kuid visioon on suurem.

“Maanteeameti eesmärk on leida uue suure trassikoridori jaoks kõige optimaalsem muldkeha lahendus, arvestades seejuures et see peab minimaalselt 80 aastat soos vastu pidama,” selgitas Taavi Tõnts. Tema väitel on põlevkivituhka hea kasutada mõnes soo sügavamas lõig- gus. Tehnoloogia vastu on tundnud huvi ka Rail Balticu ehitajad.

Põlevkivituhka on kasutatud teede ehitamiseks varemgi, näiteks aastatel 1971–1986 Baltikumis ja Venemaal.

Päevapilt

Kevad on käes! Seda kuulutavad ka autojuhid, kes oma masinaid päikseliste ilmade saabudes pesema on kiirustanud. Pea igas autopessulas tuleb kannatlikult järjekorras oodata. (VT)

1,59 MILJARDIT EURO

laekus kahe kuuga riigikassasse.

Parim karjakasvatataja: loomapidamine peab olema läbimõeldud tegevus

Eesti parima lihakarjakasvatataja tiitli pälvinud Arti Silm ostis esimese karja 2012. aastal ning algsest hobist on nüüdseks välja kasvanud põnev töö. Tema Ubja küla laudas kasvab üle 300pealine maheveiste kari ning peremees paneb iseäranis suurt rõhku tõuaretusele.

LIINA LAKS
liina.laks@ajaleht.ee

Arti Silm sattus loomakasvatuse pooljuhuslikult: peale Aqua Spa osaluse müümist otsis ta tegemistele uut väljundit ning juhtus kokku Kalmer Visnapuu-ga Piira Talu osahingust. "Ta kasvatab Simmentali tõugu lihavesiseid ja tegi neile omamoodi lobitööd," selgitas Arti Silm, kuidas tegi neli aastat tagasi otsuse Simmentali tõugu lihavesise kasuks. Ta käis Visnapuu karja vaatamas, uuris ja võrdles erinevaid tõuge omavahel ning leidis, et Simmentali tõug sobib kõige enam tema eesmärkidega.

"Lihavesisekasvatuses on kõige olulisem seada eesmärgid mitme aasta peale ning teha sellest lähtuvalt tõuvalik," rääkis

Arti Silm. "Sul peab karjakasvatajana seisma silmade ees see kari, keda viie aasta pärast laudas näha tahad, pead nägema nii-öelda eesmärki, visiooni, ja sellele vastavalt tegutsema," lisas ta.

Eelkõige tuleb otsustada, kas loomadest peab tulema tõukari või tootmiskari. Arti Silm tegeleb peamiselt tõuloomade kasvatamisega.

80
PROTSENTI
tõupullidest
müüakse Eesti
karjakasvatatajatele.

"Kuna tulin hoopis teise ala pealt, siis oli kõik uus ja iga päev tuli midagi juurde õppida – ja õppimine kestab tänaseni," kõneles Arti Silm veisekasvatuse algusaegadest. Edukas loomakasvatus saab tema sõnul alguse sellest, et loomadele tuleb luua õiged kasvutingimused.

"On nähtud küll, kuidas inimesed omale lihavesisekarja ostavad, suveks metsa lahti lasevad ja siis mõtleavad, et lähevad sügisel raha järele. Nii need asjad päris ei käi," selgitas karjakasvatataja. Olulised on nii korralik ja puhas laut kui ka pere-

mees, kes loomi kuulata oskab. Tema sõnul on lihavesis oma olemuselt rahulik, aga tark loom, kes annab ise kohe märku, kui talle midagi ei meeldi.

Arti Silma esimene kari koosnes ki sajakonnast puhtatõulisest Simmentali lihamullikast, kes osteti Taanist ja Saksamaalt, hiljem lisandus ka tootmiskarjaks mõeldud ristandloomi.

Praeguste kogemuste alusel on Arti Silma soovitus noortele loomakasvatatajatele: "Olen kõik oma naha peal ära proovinud ning leidnud, et tasub alustada puhtatõulise karjaga. Lisaks tuleb juurde faktor, et puhast tõu-

gu loomade turuhind on reeglina kallim ning neid on parem turustada."

Tõukarja aretamine on tema sõnul täppisteadus, kus peetakse kogu aeg nõu ekspertidega. Kuna uue looma "tootmine" on umbes viie aasta projekt, siis tuleb ka siin mängu visioon: uus loom peab selgelt silme ees seisma, enne kui seemendama hakatakse. "Uue geneetika sisetoomine peab olema kaalutletud otsus, kuna see on väga pikk protsess," ütles Arti Silm, kelle sõnul on tegu riskidest hoolimata väga põneva tööga.

Läbi tuleb mõelda ka see, millises piirkonnas loomi kasva-

tama hakatakse. Nii on võimalik kõvemal ja hea toidubaasiga maal kasvatada suurema massiga loomi, samal ajal kui pehme turbamaa või viletsama toidubaasiga rohumaa puhul peaks loom olema kergem. "Kui eesmärk on pidada veist hobi- või lemmikloomana, siis võiks tegu olla pigem väiksema tõuga. Kui aga lihavesiseid peetakse tootmiskarjana äri eesmärgil, siis on suur vahe, kas loom võtab päevas juurde 800 grammi või kaks kilo," selgitas Arti Silm.

Loomade turustamine pole nüüdseks turuolukorras aga sugugi kõige kergem. Arti Silma hinnangul müüakse ligikaudu

80% oma tõupullidest teistele Eesti karjakasvatatajatele. Ülejäänud jäävad enda karja. Aastas üle saja tootmiskarjapulliku tarnitakse Türgi. Lehmikud lähevad realiseerimiseks kohalikul turul. "Kuid me peame leidma uusi võimalusi, et laiendada rahvusvahelisele turule," lisas Arti Silm. See on tema sõnul oluline kõikide loomakasvatatajate jaoks.

"Põhireegel – ja see kehtib ettevõtluse puhul nii linnas kui ka maal – on see, et kõik tuleb võimalikult hästi ja korralikult ära teha," ütles Arti Silm küsimuse peale, kuidas maal ettevõtjana hakkama saada. Loomakasvatuse puhul saab näiteks

kõik alguse sellest, et loomal oleks puhas küljealune ja korralik söök.

"Tegevus tuleb hästi ning komplekselt läbi mõelda. Meie põhitegevusala on ju teraviljakasvatus. Loomakasvatusest saame põldudele väetist ja kuna meil on palju looduslikku rohumaad, kulub see omakorda ära loomakasvatusele. Niimoodi on kõik ringluses, kõik kasutatakse ära ja iga ala loob omakorda lisandväärtust," selgitas Arti Silm, öeldes, et jagab oma kogemusi meelsasti nooremate kolleegidega ning julgustab neid küsimuste korral tema poole pöörduma.

Simmentali tõugu lihavesised, kes töid Arti Silmale Eesti parima lihakarjakasvatataja tiitli. Loomade vastu tuntakse huvi nii Eestis kui ka välismaal.

MEELIS MEILBAUM

Ülo Sarapuu maale näeb Würthi esinduses Assakul

MUTREID MÜÜV HIID HINDAB KUNSTI KÕRGELT

AARNE MÄE
aarne.mae@ajaleht.ee

Lääne-Virumaa kunstnik Ülo Johannes Sarapuu avas äsja näituse Würthi esinduses asuvas kunstigaleriis Tallinna lähisel Assakul. Seal on üleval 22 maali, sealhulgas viis kunstniku täiesti uut tööd.

Ülo Sarapuu ütles, et välja on pandud sotsiaalse teemaga pildid, näiteks üks töö kannab pealkirja "Põgene, kui suudad", teine "Rändajad ja kohanejad" ning kolmas "Idiootsus ja häving".

Viimasel on kujutatud tume-dat taevast ja tühja maastikku, samuti pilvedesse ulatuvat risti ja verest punaseks värvunud ojakest.

"Eks nad on meie praeguse aja vaimu, valu ja hirmu peegel-

davad tööd," kirjeldas terava sotsiaalse närviga kunstnik oma maale.

Galerii asub tööriistade, mutrite, poldide ning muu üldiselt kunstist väga kaugel oleva kaubaga tegeleva äri peahoones.

"Imestan, et selle firma esinduses kusagil linnast väljas on selline maailmatasemega galerii, mida annab mujalt otsida," ütles Sarapuu.

Würthi galerii kuraator Rein Mägar kõneles, et selline galeriiruum kuulub firma omaniku kontseptsiooni, et kunst ja äri peavad käima käsikäes.

"Neil 40 inimesel, kes seal iga päev töötavad, peab olema võimalus ka kunsti näha, siin on eesmärgiks näidata kunsti töötajatele ja avalikkusele väljaspool kultuurikeskuseid, tõsta

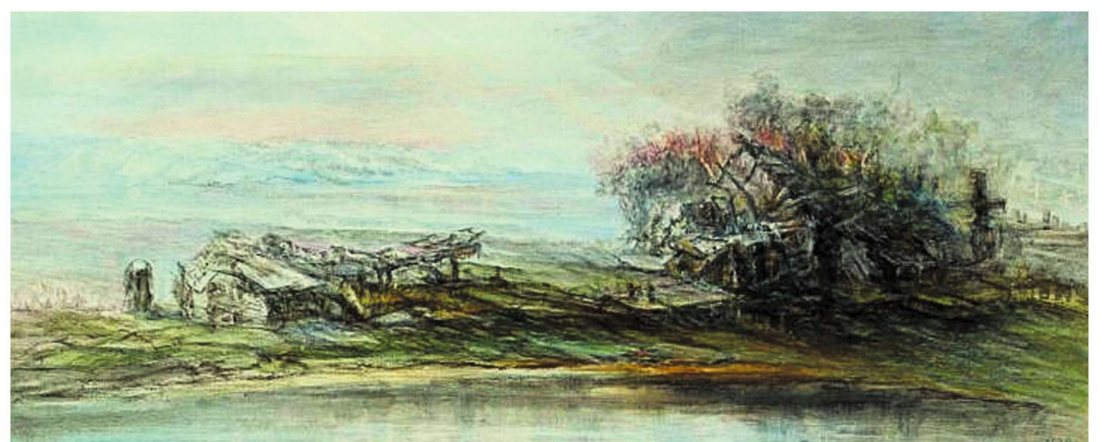
elu- ja töövaliteeti," lausus Mägar, kes hindab Ülo Sarapuu töid kõrgelt.

"Need tööd on omapärased ja head, tal on oma nägemus asjadest ja on selle ka korralikult ning arusaadavalt edasi andnud," avaldas Mägar arvamust.

Näitus on avatud kuni aprilli lõpuni.

Saksamaa ettevõttele Würth kuulub hulganisti kunstikogusid ja muuseumegi kõikjal maailmas.

Würthi kunsti ja kultuuri toetamise eesmärk ja eripära seisneb kunsti ja töömaailma ühendamises. Würthi kodulehel seisab: "Kultuurilised ja sotsiaalsed võimalused rikastavad töötajaid: tekib elav ettevõtluse kultuur, kuhu sobitub ka koostöö muuseumitega. Kunst on investering inimeste jaoks, mitte

Ülo Sarapuu maal "Nii kõik läks".

REPRO

luksus, nagu seda eraisikute poolt finantseeritud projekti kunagi iseloomustati."

Würth AS kuulub rahvusvahelisse Würthi kontserni, millel

on esindusi rohkem kui 80 riigis.

2013. aasta kontserni käive oli 9,74 miljardit eurot ja töötajaid 63 571. Eestis on Würth

alates 1995. aastast. Würthi tegevusalaks on kõrge kvaliteediliste kinnitustehnikate, tööriistade ja hoolduskemikaalide hulgamüük professionaalidele.

Mehaanik Andrus Onk näitab akul töötavat saagi. Üks ja seesama aku sobib ka sama firma – Stihli – teistele akutööriistadele.

2 X MEELIS MEILBAUM, MONTAAŽ

FORESTPLUS kaupleb rikkalikuma valikuga

16 aastat tagasi Väike-Maarjas pereettevõtteks alustanud aia- ja metsatehnika kauplus kolis äsja Rakveres uutesse ruumidesse Jaama pst 11, olles Stihli ja Vikingi edasimüüjaks ja kandes nime Forestplus.

KATRIN UUSPÕLD
katrin.uuspold@ajaleht.ee

Ajaloo huvides olgu täpsustatud, et aastal 2000 alustanud FIE Ain Satsi tänini tegutsev aia- ja metsatehnika kauplus Väike-Maarjas laienes aastal 2009 Rakveresse, kus hakati Rägavere teel Stihli ametlikeks edasimüüjateks. Kaks aastat hiljem koliti suurematesse ruumidesse Laada tänaval, kuid need jäid viie aastaga taas väikeseks. Märtsi teisest poolest tegutsetakse aga Jaama tänaval mitu korda suuremal pinnal ettevõtte Forestplus, mille tegevjuht on Riin Sats.

Küsimusele, kuidas noor naisterahvas sellisel mehisel alal tegutseb, ütleb Riin Sats naerdes vastuseks, et mis teha, kui perre poega ei sündinud. "Isaga

käisin juba teismelisena vabadel hetkedel metsas kaasas, hiljem olin tal abiks ka poes ning seal see pisik külge jäi," räägib ta.

"Metsa- ja aiatehnika müüjaid on Rakveres praegu koos marketitiga kümme – järelikult turgu on," lisab Riin Sats konkurentsi kohta.

Uuele pinnale kolides laienes nende kaubavalik.

Lisaks sellele, et ollakse Ida- ja Lääne-Virumaal ainsad Stihli ja Vikingi edasimüüjad, pakutakse nüüdsest ka John Deere'i aia- ning kommunaltehnikat, varuosi ja tehakse ka remonti- ja hooldustöid.

"Parkimisvõimalused on paremad, masinate hooldusse toomine on nüüdsest lihtsam, sest laoruumis on suur tõstanduks ja hea ligipääs," räägib Riin Sats.

"On ka suurem valik käsi-

tööriistu, survepesureid, nii proffidele kui ka kodukasutajatele, ning pakume ka Viking iMow robotniidukeid," loetleb ta ning rõhutab, et müüakse vaid kvaliteetset kaupa, n-ö Hiina tehnika on välistatud.

"Küll oleme aga võtnud remonti kõigi kaubamärkide aia- ja metsatehnikat, ka selliseid, mille päritolu on tundmatum, oleme võimalusel parandanud. Probleemide vältimiseks kasutame tulevikus toodete remontimisel ainult kvaliteetseid varuosi," räägib Riin Sats. Nii Väike-Maarja kui ka Rakvere kaupluses on tegutsemas atesteeritud remondimehed.

Lisaks aia- ja metsatehnika müügile ja remondile pakub Forestplus rentimisvõimalust. Välja renditakse muruõhutajat, mullafreesi, oksapurustajat –

kõik need osutused eelmisel aastal üllatavalt populaarseks. Uuendusena plaanitakse rentima hakata akudel töötavaid masinaid, nagu näiteks hekipüga- ja kõrglõikurit, et klientidele Stihli akuseeriat paremini tutvustada.

"Selge on see, et tulevikusuund on akuseadmetel, kuna need ei vaja toitejuhet ning sobivad ideaalselt töötamiseks kodumajapidamises. Eriti sobilikud on need naisterahvastele ja eakamatele inimestele, kuna opereerimine ei nõua füüsilist pingutust ning kasutamine on äärmiselt lihtne. Üks aku sobib kõikidele masinatele," selgitas Riin Sats.

Ühtlasi saab nende poodi teritusse viia kõikvõimalikke käsitööriistu, kodukäärdest oksakäärdeni.

graafiliselt, kuidas kujuneb piima lõplik hind ning kui suure

osa sellest saavad farmerid. Esimeste päevadega müüdi Ausat Piima üle 5000 liitri, umbes 1600 liitrit päevas. "Ausat Piima müügitulemused tõestavad, et piimafarmerite käekäik läheb Eesti inimestele korda ning selle nimel ollakse valmis ka panustama," ütles Vi-hand. Senised müügikogused on Vi-handi sõnul iga päevaga suurenenud ning selle suuna jätkumisel kasvab Ausat Piima tarbimine esimese kuu lõpuks ligikaudu 50 000 liitri. (VT)

Aus Piim – Eesti esimene fair trade-toode

Teist nädalat on olnud võimalik osta Ausat Piima, mille iga müüdü liitri pealt makstakse farmeritele täiendavalt kümme senti selleks, et Eesti piimatootjad ei peaks piima müüma alla omahinna.

Aus Piim toodi turule koostöös 75 EPIKO piimafarmeri ja Farmi Piimatööstusega ning on müügil kõigis Coopi kauplustes ehk Konsumites, Maksimarketites ning A ja O kauplustes.

Üks EPIKO omanikest on Rakvere Piimaühistu, mille tegevjuhi Priit Putko sõnul on Aus Piim meeldivalt hästi tarbijate poolt vastu võetud. "Kõige olulisem on selle piima sõnum.

Kehv olukord Eesti piimanduses on kestnud kõige pikemalt just praegusel perioodil ning Eesti piimatootjad on olnud sunnitud müüma piima alla omahinna juba ligemale 1,5 aastat. Kui kümme senti Eesti piimatootjale liitri pealt lisaks maksta praegusele hinnatasemele, siis see oleks õiglane piima hind, mis aitaks pidurdada Eestis piimaveiste arvu kiiret vähenemist ja säilitada Eestimaist piima tootmist," rääkis Priit Putko. Coopi juhatuse esimehe Jaanus Vihandi sõnul on Ausat Piima näol tegemist Eesti esimese fair trade-tootega, mille kaudu on tarbijatel reaalselt võimalik kaasa aidata Eesti piimafarmerite säilimisele. Sisuli-

selt tähendab see Vihandi sõnul, et nii kaupmees kui piimatöötaja on loobunud oma kasumlikkusest ning tarbijatel on võimalik anda oma lisapanus selleks, et vajalikud kümme senti liitri kohta farmeriteni jõuaksid.

Priit Putko avaldas lootust, et ausat märki hakkavad kandma ka teised piimatooted ja ka teistes kaubanduskettides.

Ausat Piima pakendil on näidatud tarbijatele

KOMMENTAAR

Viis küsimust, mida küsida enne kaskolepingu sõlmimist

Juhtum elust: oma uuele luksusautole kümneid tuhandeid eurosid kulutanud mees jõuab sellega sõita vaid kümme kuud, kui vargad selle lõmmi sõidavad. Õnneks on tal kaskokindlustus. Võiks eeldada, et tal pole vaja muretseda.

Tegelikkus võib aga olla sootuks kurvem: autole sõlmitud uusväärtuskindlustus ei pruugi kahjusid katta, kuna auto läbisõit on lubatud suurem. Kui kompenseerimine toimub turuväärtuse järgi, võib see olla ostuhinnast üllatavalt palju madalam. Just sel põhjalikult läbi lugeda välistused ehk need kahjud või kulud, mida kindlustusselts ei hüvita. Millele tuleks kaskokindlustust valides tähelepanu pöörata?

KRISTJAN AHVEN

Swedbanki liiklus- ja kaskokindlustuse valdkonnajuht

1. Milline on sõiduki kindlustusväärtus?

Oluline on teha endale selgeks, mis on kahjujuhtumi puhul hüvitise arvutamise aluseks – kas sõiduki turuväärtus või kokkuleppeline väärtus. Kui kindlustuspoliisile on märgitud auto kokkulepitud väärtus, siis võid rahulikuma südamega magada, sest tead alati, millisele väärtusele on sinu sõiduk kindlustatud. Näiteks Swedbankis lepitakse kaskokindlustuse sõlmimisel summa kohe kliendiga kokku ning turuväärtus hüvitatakse vaid juhul, kui see on kokkuleppelisest väärtusest suurem.

2. Millised on uusväärtuskindlustuse tingimused?

Kontrolli, kas sinu kindlustuslepingusse on määratud piiranguid läbisõidu osas. Kui kindlustusselts on määranud näiteks läbisõidule teatud piirangu, siis autoomanikuna peaksid mõtlema, kas see on sinu puhul piisav – kui palju sa reaalselt autot igapäevaselt kasutad, kas on plaanis pikemalt autoga reisida. Kui sõidad autoga väga palju, siis oleks hea valida kindlustusleping, millel läbisõidupiirangut pole. Vastasel juhul võib seatud piirang sulle kahjujuhtumi korral kalliks maksma minna. Kui aga sõidad vähem ja kasutad autot vaid linna sõiduks, siis tee kindlaks, et sa sellise piirangu eest üle ei maksa.

3. Kas hüvitamine sisaldab käibemaksu?

Paljud kindlustusseltsid hüvitavad juriidiliste isikute kahjud ilma käibemaksuta summa ulatuses. On ka kindlustuslepinguid, mille alusel hüvitatakse kahjusummad koos käibemaksuga ning ettevõtja ei pea kasutama oma käibevahendeid kahjujuhtumijärgseks remondiks.

4. Milline on seltsi kahjukäsitluse kiirus?

Kindlustusseltsidel on fikseeritud kahju hüvitamiseks maksimaalne aeg. Enne lepingu sõlmimist tee selgeks, kas saad oma kindlustusseltsiga vajadusel ööpäev läbi kontakteeruda. Uuri, kui kiire on keskmine garantiikirja väljastamise aeg ja kas sinu kaskoleping kataks ka tasuta autoabi Eestis ja miks mitte kogu Euroopas.

5. Millised on asendusauto tingimused?

Kui sul õnnetuse järel ei ole võimalik enda sõidukit kasutada, pakuvad mitmed kindlustusseltsid lepingusse lisavõimalusena ka asendusauto kaitset. Samas tuleb jälgida, kas asendusautot pakutakse õnnetusejärgselt kohe või tuleb esimestel päevadel siiski ilma hakkama saada. Samuti on seltsidel erinev praktika selles, millist autot ja kui kaua võib asendusautona kasutada. Uuri, kas sulle pakutav asendusauto kaitse võimaldab sul ise valida, millist alternatiivset transporti (rendiauto, takso jne) kasutada ja kui pikalt pärast juhtumit kindlustusandja seda võimaldab.

Eelnev näitab selgelt, et kaskokindlustust sõlmides tuleb hoolikalt tutvuda kõikide tingimustega. Vastasel korral võib soodne kindlustusleping kahjujuhtumi korral kokkuvõttes väga kulukaks osutuda.

Lindex kolis Põhjakeskuses uuele pinnale

Homme, 1. aprillil avab moekauplus Lindex Rakvere Põhjakeskuses ukseid uues asukohas. Taasavatav kauplus asub samuti teisel korrusel, on eelmisest kompaktsem ning kontseptsioon on läbinud värskenduskuuri. "Uuenduse saanud kaupluses on rõivad paigutatud nii, et oma stiili ja lemmikesemete leidmine oleks võimalikult hõlbus," rääkis Lindexi pressiesindaja Anna Elisabeth Kaljuvee.

Avamise puhul on nädalavahetusel kogu kaup -20%, li-

saks ootab kõiki moehuvilisi värsket Sienna Hearts Lindexi kevadkampaniakollektsiooni.

"Lindex tuleb esimest korda Baltikumis välja ka lojaalsuskaardiga More at Lindex. Juba kaupluse avamisel on võimalik sellega liituda," rääkis Kaljuvee.

Lojaalsuskaardiga kaasnevad perioodilised eripakkumised, eelised ja boonused. Püsiallahindlust kaardiga kaasas ei käi.

Kaardi taotlemine on tasuta ja alates 18aastastele. (VT)

Karismaatiline Igor Mang meelitas teatri kohviku inimesi täis. Kokkusaamine oli põnev, pungil küsimusi ja vastuseid.

2 X MARIANNE LOORENTS, MONTAAŽ

Marlene Dietrich HÕLJUS ühes Igor Mangiga Rakvere teatris

Tähetark Igor Mangi juhitud selle nädala esimese argipäeva õhtu Rakvere Teatrikohvikus on kirklik ja ilus. Selline, nagu peaks astroloogi arvates olema inimese elu ja teekonna mõte.

ANU VIITA-NEUHAUS
anu.viita-neuhaus@ajaleht.ee

Inimhingedest pungil kohvikus on ootusärev meeleolu. Igor Mang, tuntud tähetark, lubab rääkida elust, teispoolest ja inimese teekonnast. Kuidas hakkama saada oma tähemärgist määratud teel? Kas oleme osa süsteemist või elame siin ja praegu ning pärast meid tuleb tühjus?

Igavikuliselt olulised küsimused, millele igaüks loodab vastuse leida astroloogi abiga. Teemad, millest tõukus ka peagi teatris esietenduva saladusliku Marlene Dietrichist rääkiva loo "Kuhu küll kõik lilled jäid?" lavastaja Eili Neuhaus.

Hetk veel ja juba siseneb mõtlikult, natukene sissepoole pööratud pilguga Mang koos truu kaaslaste, ilma ja maa koos peremehega läbi jalutanud koer Sulfaga. "Midagi on õhus!" põrutab Mang kõuehäälselt mitu korda. Vakamine. Vaikus. Ja härra tähetark rää-

gib helgelt sellest, kuidas teda innustavad ilusad asjad. Räägib oma tunnetest, kohtadest, sündmustest. Tsiteerides sekka Goethe "Fausti" ja kuulates Marlene Dietrichi imelist häält. Ja mitte ainult!

Ta olla mõned tunnid tagasi häälestanud end Dietrichiga kohtumisele. Mang külastas raamatupoodi ja teda ootas kaupluses erilise hääle ja olemusega lauljanna plaat.

Mang oskab jutustada. Nõnda, et mõnedki teevad märkmeid. "Inglid on ilusad, nad on sootud, võttes naise või mehe kuju, vastavalt sellele, millise hingega on tegemist," ütleb Mang, kelle sõnul saab teispoolest soovitud inimesega kontakti. Üheksa päeva jooksul käib hing tema sõnul läbi kohad, mis talle tähtsad.

"Inimese hing on psüühika, elame selles. Füüsiline keha on seotud psüühikaga läbi aju," nendib Mang ja sõnastab siis elu mõtte – see on teadvuse avardamine.

"Sa pead minema suuremasse ter-

vikusse," õhutab Mang ja inimesed vaatavad talle küsivalt otsa. Tähetark oskab selgitada. "Kunstnik on avatud teispoolele. Teater on väga maagiline. Õnnelik olla saab nii, et tuleb lihtsalt leida need asjad, tegemised, millel on mõte igavikust," ütleb ta.

Ta jutustab ka oma igavikulisest pildist – künnivõistlusest Olustveres, kus Mang sahk hobiadrage. Näiteid oma elust, kogemusi, läbielamisi põimib Mang osavasti oma jutusse, milles soovib näiteks muu hulgas ka mitte karta surmainglit, kes on kaunis mees.

"Mõtle, mis on sinu jaoks ilus ja hea. Infot ei saa hävitada. Puhast info on materiaalne. Kui sinu hing lahkub kehast, siis oled infoväljas edasi. Kui ot-sid ilu, siis on see taevast. Sellepärast ütleni naistele, et nad on ilusad," räägib Mang.

"Talurahvas elas looduses – seal oli palju informatsiooni ja harmooniat.

Psüühika vajab kvaliteetset ja kõrgemat informatsiooni. Seda saab ta kunstist – sealt, kus on elu. Taeva kehas on jõuabki meile kunsti näol. Kuigi inimeste tehnik maailm püüab hävitada Jumala kätetöö," ütleb Mang, kes ise armastab õhtuti rõõmu ja rahu tarbeks tangot kuulata ja kunstiteoseid vaadelda.

Ikka häälestumiseks. Õigete vastuste saamiseks.

"Minu eesmärk on häälestada end kõrgema maailma jaoks," nendib astroloog, kelle sõnul nõuab elu kangelasi, natuke avantüüri ja loomulikult avastusi.

"Mind paeluvad ilusad ajad. Elu alati inspireerib," kõneleb Mang. Ja kruihv hetke pinget, enne kui järgneb üllatus.

Kui Marlene Dietrich laulab imelise emotsiooniga ainult talle omaselt "Lili Marleeni" ja astroloog istub ja kuulab. Tähe märkide vaip seinal, koer jalutis lamamas.

"Inimesed, ükski aeg pole ilma armastuseta!" hüüab ta lõpetuseks. Ja rahvas plaksutab ning usub. Lavastaja Eili Neuhaus nendib: "See on kogemus, kus nii palju räägitakse ära ja nii palju jäetakse rääkimata."

Küllap tunnevad seda ka pealtvaatajad, sest veel ei ole etendus läbi – Mang palub hetke kohvitamiseks ja naaseb. Et vastata paljudele küsimustele. Väiksem seltskond saab veel ühe isikliku loengu.

"Iga probleemi jaoks on olemas info, kuid probleem on selles, et me ei ole õigesti häälestatud," rõhutab tähetark, tuues veelkord välja õhtu sõnumi. "Meil kõigil on vaja tulla kvaliteetse informatsiooni juurde. Kui loome väärtust, siis tekib ka häälestus," ütleb ta kesk teatrihingust.

Kui inimesed vajavad vastuseid ja abi, küsivad isiklike sünnikaarte, muutuvad needuse pärast ja tunnevad huvi kaaslastega sobivuse vastu.

Ja latern – see särab akna taga nüüdki veel.

9
päeva jooksul
käib hing läbi
endale olulised
kohad.

Ebavere mäe jalamil süüdati Lennart Meri mälestuseks lõke

EVA KLAAS
eva.klaas@ajaleht.ee

Teisipäeval tantsiti ja loitsiti tantsuselsti Tarapita eestvõttel Kaarmas Ebavere spordikeskuse juures ning süüdati seal lõke Lennart Meri meenutamiseks tema 87. sünniaastapäeval.

Tuleketi abil loodi presidendi kirjelatud Kaali meteoriidide teekond Kaarmani Saaremaal.

Igal aastal 29. märtsil süüdatakse üle Eesti mälestuslõkked või märgutuled jaanitulepaikades, külaplatsidel, linnustes või teistes kohtades, mis asuvad võimalikult lähedal mõttelisele joonele Ebavere mäe ja Kaali järve vahel

– seega oletatavale Kaali meteoori ehk Tarapita teekonnale. Seda teekonda kutsutakse ka Suure Lennu kaareks või tuleteeks.

MTÜ PAIK tegevjuht Aivar Niinemägi, kes oli üksteist aastat tagasi ettevõtmise üks algatajatest, võttis saarlastega ka telefonitsi ühendust, nagu juba aastate jooksul tavaks saanud, ning sai teada, et Saaremaal Kaarmaski on inimesed lõkke ümber koos.

Lennart Meri kirjeldas oma raamatus "Hõbevalgus", kuidas Kaali järve moodustanud meteoorit just Väike-Maarja lähedal atmosfääri sisenes, põiki läbi Eestimaa liikus, võimas tulejutt taga, ning Saaremaale kukkus. Hiljem

said mõlemad meteoori trajektoori otspunktid nimeks Kaarma, mis võib tulla sõnast "kaar".

Ühtlasi tähistati Ebavere mäe jalamil tantsuselsti Tarapita viiendat nimepäeva, kohale oli palutud ka ristiema Maie Orav.

Talle avaldati austust tehtud töö eest ja panuse eest rahvatantsu arendamisse.

Maie Orav, kes saab 28. mail 75aastaseks, alustas oma teed tantsuõpetajana 1958. aastal just Väike-Maarjas. Maie Orav meenutas, et tantsurühmas, mida ta juhendama hakkas, oli algul vaid neli paari tantsijaid, kuid huvi rahvatantsu vastu hakkas kiiresti kasvama.

Tantsuselsti Tarapita tänas nimepäeval oma ristiema Maie Oravat.

MEELIS MEILBAUM

Õietolm teeb elu keeruliseks

Märtsi keskpaigas või lõpus õitsema hakkavad lepp ja sarapuu võivad kuulutada õietolmu vastu allergilistele inimestele aega, mil silmad punetavad ja nina on vesine.

KRISTI EHRLICH
kristi.ehrlich@ajaleht.ee

Allergoloog Maie Laaniste sõnul ongi meie kliimas esimesed kevadised õitsejad just lepp ja sarapuu. Et aga nende õitsemisajal on õhk tavaliselt veel suhteliselt niiske ega lase õietolmul kaugele lennelda, siis ei pruugi õietolmuallergikutel tugevaid haigusnähte esineda.

“Õietolm on väga peenike ja suuteline kaugele lendama ainult kuivema ja hästi tuulise ilmaga – isegi tuhandete kilomeetrite kaugusele,” selgitas allergoloog ja lisas, et ilmade kuivemaks ja tuulisemaks muutmisel hakkab õietolm rohkem lendlema ja siis muutuvad ka haigusnähud tugevaks.

Seejuures rõhutas ta, et kõik on siiski väga individuaalne. Millal ebamugavustunne endast märku hakkab andma, sõltub sellest, kui tundlik inimene õietolmu suhtes on. Ülitundlikele inimestele piisab haigusnähtude tekkimiseks ka kokkupuutest

väikese koguse õietolmuga ja neil võib ebamugavustunnet esineda juba praegu.

Lisaks neile õitsejatele, mis meil tolmu levitavad, võib allergikut ärritada ka naabrite juurest, eriti lõuna poolt sisselennanud tolm. Selleks on jällegi vaja soodsaid ilmastikutingimusi – kuiva ilma ja tugevat tuult.

“Väga tugevaid haigustunuseid põhjustab hoopiski kask, mis meil õitseb aprilli lõpus ja mai alguses. Selleks ajaks lõpetavad lepp ja sarapuu tavaliselt õitsemise ära, aga kui need peaksid ikka veel õitsema, on allergikutel keeruline aeg,” kõneles Laaniste.

Õietolmuallergia avaldumise esimesteks sümptomiteks on punetavad ja kipitavad silmad, vesine nohu ja aevastamine, mis on eriti tugev õues viibides. Raskematel juhtudel võib hakata hinge matma.

Allergoloog märkis, et õietolmuallergia puhul ei taibata sageli, et tegemist võib olla just selle haigusega. “Ilmad on meil kevadel, nagu need on, ja aller-

giat peetakse külmetushaiguseks.”

Punetavate silmade ja vesise nina korral on praeguseks allergia kontrollimisega hiljaks jäädud ning tuleks minna perearsti jutule, kes allergiaravimid välja kirjutab.

Sügisesse tuleks aga kindlasti plaanida allergoloogi juurde uuringule minek, sest õietolmuallergia kipub Laaniste sõnul aastatega süvenema.

Õietolmuallergiai põdedes on ravimite tarbimine paratamatu. Halva enesetunde leeven- damiseks saab allergik suhteliselt vähe ise ära teha: hoida aknad suletud, võimalusel liikuda õues vihmase ilmaga.

“Aga õietolmu võivad ka teised inimesed riietega tuppa kanda,” nentis allergoloog.

Allergikutele keeruline aeg võib kesta pikalt: poolest märtsist kuni augusti-septembrini.

Õhus lendleva õietolmu kogust saab viies asulas – Tallinnas, Tartus, Kuressaares, Pärnus ja Jõhvis – jälgida iga päev õhuseireveebis, kuhu viib link ka Eesti Allergialiidu kodulehelt.

Eesti elanikkonnast on õietolmuallergia hädas umbes 10–15 protsenti inimestest.

Mis millal õitsema hakkab?

Lepp ja sarapuu on ühed peamised õietolmuallergiai ehk pollinoosi tekitavatest taimedest ja nende õitsemine võib kesta kuni aprilli lõpuni.

Varsti on oodata ka kase õitsemist, mis on samuti tugev allergiategen. Olenevalt ilmastikust algab kase õitsemisperiood aprilli teisest poolest kuni maist ja võib kesta juunini.

Mai lõpus hakkavad õitsema

ka kõrrelised. Nende õitsemisperiood kestab kuni suve lõpuni, sest eri liigid õitsevad eri ajal.

Juuli teisest poolest alustab õitsemist veel üks tugevamat allergia põhjustav taimeperekond, milleks on puju ja mille õitsemisperiood võib kesta kuni septembrini.

Õietolm on välisõhus leiduv allergiategen, mis tungib koos sisse-

hingatava õhuga bronhidesse ning põhjustab õietolmule tundlike inimeste seas allergilisi vaevusi, sealhulgas astmat ja heinapalavikku.

Kevadest sügiseni, puude ja taimede õitsemise aegu, on mitmesuguste õietolmude kontsentratsioonid õhus kõrged.

Allikas: keskkonna-
ministeerium

Tärvav loodus toob enamikule inimestele naeratuse suule, kuid on ka neid, kelle jaoks kuulutab avatuks allergiahooja.

ARVO MEEKS/VALGAMAALANE

Eesti teine tapjavähk on kergesti ennetatav

LIINA LAKS
liina.laks@ajaleht.ee

Märts on USA Kolorektaalkirurgide Seltsi eestvedamisel kuulutatud jämesoolevähi teavituskuuks.

Tapa haigla endoskoopist ja Euroopa seedetrakti endoskoopiarstide ühingu liige Aivar Kuusik, kui aktuaalne on Eestis jämesoolevähi probleem?

Aastas avastatakse Eestis üle 700 jämesoolevähi juhtumi ja üle poole neist on kahjuks hilise staadiumi kasvaja. Hilises staadiumis jämesoolevähi puhul on suremus pea 50%. Kuna jämesoolevähi on juba varases staadiumis kergesti avastatav – kogenud endoskoopiarst tunneb selle peale vaadates ära – ja allub kergesti ravile, siis võiks paljud surmad olemata olla.

Paraku puuduvad jämesoolevähil algstaadiumis sümpto-

mid – see on haiguse puhul kõige ohtlikum. Selleks hetkeks, kui inimesel kaebused tekivad, on vähk tavaliselt juba nii kaugele arenenud, et siis võib olla juba hilja ravida.

Eesti on kahjuks jämesoolevähi ennetustegevuse osas üks viimaseid riike Euroopas. Euroopa Nõukogu on liikmesriikidele seda mahajäämust meelde tuletanud.

Sellel aastal plaanib haigekassa käivitada jämesoolevähi ennetusprogrammi, kuid paraku langeb siingi töö põhiraskus mitte riigi lisajõududele, vaid perearstidele.

Mida saab inimene haiguse ennetamiseks ära teha?

Kuigi räägitakse, et punase liha söömine väga suurtes kogustes jämesoolevähi mingil määral soodustab, pole siiski täpselt teada, millest jämesoolevähi tekib.

Kuna haigusel on väga pikk “küpsenisaeg”, ligi kümme aastat, siis saab iga inimene kõige paremini komplikatsioone ära hoida sellega, kui ta õigel ajal kontrolli tuleb.

Mõnel juhul suunavad ka perearstid inimesi uuringutele, kuid soovitatav on, et patsiendid ise oma häälte kuuldavaks teeksid ja end 50–60 eluaasta vahel kontrollida laseksid.

Jämesoolevähi areneb kõige paremini just selles eas ja kui kuuekümnendaks eluaastaks kontrolli tehtud pole, siis tõuseb haiguse hilise avastamise risk mitmekordseks.

Tänapäeval ei pea vajalikke uuringuid, näiteks koloskoopiat, kartma: hea arst saab uuringu täiesti valutult ja talutavalt teha. Üldlevinud on endoskoopia tegemine sedatsiooniga ehk poolunes.

Hea on varase uuringu puhul ka see, et kui arst märkab väikest, algstaadiumis kasvajat

– too areneb polüübinä, mis nähtav seenena või siis lamedasambana – saab ta selle kohe uuringu käigus eemaldada. Selleks ei pea üldjuhul patsient eraldi operatsioonile minema.

Kõige olulisem ongi see, et inimesed sellest haigusest teadlikud oleksid. Viiekümne-kuuekümnendaastased on veel tööeas inimesed ja on kurb, kui teadmatus inimeste tervist ja elukvaliteeti kannatab.

Seaduste järgi on riskieas inimestel õigus haigekassast vahiriski suhtes abi saada. Nõudke perearstidelt neid uuringuid! Ja kui muudmoodi ei saa, siis alati on tasuta uuringu võimalus, mis maksab umbes 80–100 eurot.

Arvestades, et selle surmava haiguse elupuhune risk on umbes 6% ja haiguse õigeaegne avastamine annab inimesele aastakümneid täisväärtuslikku elu juurde, on mõttekas see investering oma tervisesse teha.

Aivar Kuusik.

MARIANNE LOORENTS

Sõprus mõjub tervisele hästi

Mitmed USAs tehtud uuringud on näidanud, et sõprusel on tervisele positiivne mõju. Sõbrad ei aita mitte ainult vaimset tervist hoida, vaid vähendavad ka stressi ning südame- ja veresoonehaiguseid. 10–12 aastaste lastega tehtud uuringust selgus, et need lapsed, kellele sai osaks halb kogemus, aga kes veetsid samal ajal aega parima sõbraga, tundsid vähem stressi: stressihormoon kortisool oli nende veres olulisemalt madalam kui neil, kes ei saanud negatiivset kogemust jagada.

Kuid sõprus olla hea ka südamele: ühe 2010. aastal avaldatud uuringu tulemused näitasid, et naistel, kes veetsid aega sõpradega, oli oluliselt madalam vererõhk kui sotsiaalsest kontaktist hoiduvatel naistel. Sellest selgub, et naiste ühistel kohvitamistel on väga tervislik tagapõhi.

Teised teadlased uuri- sid jällegi naisi, kellel kahtlustati südame-veresoonkonna haigusi, ning tegid üllatava avastuse: naistel, kel oli rohkem sõpru, oli 50% väiksem tõenäosus neisse haigustesse surra. Enamgi veel, sõprusel võib olla seos südameatakkidega: üleelamisel aastal ajakirjas Journal of the American Heart Association avaldatud artiklist võis lugeda, et südameataki saanud patsientidel oli palju suurem tõenäosus kogeda depressiivseid sümptomeid ja halvemat elukvaliteeti juhul, kui neil oli vähe sõprade tuge.

Vananeva rahvastiku puhul pole väheoluline, et sõbrad võivad pidurdada vanadusdementsuse teket. Teadlaste hinnangul on naistel, kes suudavad hoida sõprust vähemalt nelja aasta jooksul, 26% väiksem risk dementsusele kui neil, kellel on vähe sotsiaalseid kontakte. (VT)

ELMO RIIG

Naised kannatavad sagedamini kaelavalu käes

Ameeriklaste uuring näitas, et naised kannatavad 1,38 korda rohkem kaelavalu käes, mis on põhjustatud selgroolülide haigustest. Teadlaste sõnul aitab see leid paremini mõista, kuidas mehed ja naised valu kogevad.

Varasemad uuringud on leidnud, et naisi ravitakse meestest palju sagedamini krooniliste valu- de, migreeni ja fibromüalgia (haigus, mis näitab end eelkõige lihases esineva valu ning millega võivad kaasneda katsumisel tundlikud kühmud) tõttu. Teadlased usuvad, et selle üheks põhjuseks on hormonaalsed erinevused. (VT)

Soome lahest leiti 18. sajandi Hollandi sõjalaeva vrakk

Soome arheoloogid avastasid oma vetest erakordselt hästi säilinud 18. sajandi algusest pärineva laevavraki.

Umbes selline, nagu parempoolsel pildil, võis uppunud laev olla. Suurtükid näevad vee all välja päris uhked.

2 X ERAKOGU

Tänu Soome lahe püsivalt jahe-
dale veetemperatuurile ning
vraki asukohale 62 meetri süga-
vusel on puidust laevavrakk ter-
viklik. Kõik kahurid on oma alg-
sel asukohal laevatekil.

Tõenäoliselt kuulub laev
Lääne-Friisimaa Admiraliteedi-
le ning on ehitatud Amsterdamist
põhjas asuvas väikeses Me-
dembliki linnas.

Kunagi varem ei ole niivõrd
hästi säilinud Hollandi hilisest
kuldajast pärit sõjalaeva leitud.
Laeval puuduvad vaenlase teki-
tatud kahjustused.

Laevavraki uuringutega on

plaanis jätkata tuleval suvel.
Soome veeteede amet lokalisee-
ris vraki juba mitmeid aastaid
tagasi merepõhja mõõdistustöö-
de käigus. Edasiste sukeldumise-
uuringute korraldamine viibis,
kuna laevavrakk asub väga sü-
gaval.

2014. aastal dokumenteeri-
sid vraki allveearheoloogid ning
tehnilised sukeldujad. Ilmnes, et
tegu on 35 meetri pikkuse sõja-
laeva vrakiga, mille kolmest
mastist üks on endiselt püsti-
asendis.

Arvatavalt sõitis laev karile
ning uppus kohe. See selgitab

ka ülemise teki 17 kahuri paik-
nemist nende algsel asukohal.

Laevavrakil on 18. sajandi
laevaehitusele iseloomulikud
konstruktsioonid.

Peale allveeuuringute tege-
mist otsustas allveetöödega te-
gelev Soome ettevõtte SubZone
OY algselt arhiiviuuringuid nn
Kalbådagrundi suurtükilaeva
vraki identifitseerimiseks.

Uuringuid tehti Venemaa ja
Rootsi arhiivides ning kuna sel-
gus, et laevavraki päritolu ei
saa nende riikidega seostada,
jagati informatsiooni ka teiste
riikidega.

Sõjalaeva vraki päritolu uu-
rimine sai hoogu juurde 2015.
aasta lõpus, kui ajaloolane Pe-
ter Swart Medemblikist leidis
vana Hollandi merekaardi, mil-
lele oli märgitud laevaõnnetuse
asukoht. Kaardil oli näha ka
tekst: "1715. aastal uppus siin
Põhja-Hollandi sõjalaev".

Swart teadis, et oli ainult
üks laev, mis ei jõudnud sel aastal
kodusadamasse. Järgmise
sammuna võttis kohalik arheo-
loog Michiel Bartels ühendust
Eesti kolleegidega, et uurida,
kas ehk nemad teavad midagi
sel asukohal olevast laevavra-

kist. Kuna teadmine 2014. aastal
uuritud rohkete suurtükki-
dega sõjalaeva uuringutest oli
levinud ka Eestisse, siis pöörduti
edasi Soome kolleegide poole,
kelle vastus oli väga entu-
siastlik: "Jah, teie laev on lei-
tud!"

Laevavraki mõõtmed, ehi-
tuslaad, kahurite arv ning asu-
koht kinnitavad, et tegemist
võib olla kadunud fregatiga
Huis te Warmelo.

Kui tuleval suvel ilmaolud
soosivad, sukeldub Soome ette-
võtte SubZone meeskond taas
sõjalaeva vrakile, et teha põhja-

likumaid dokumenteerimistööd.
Sukeldumisekspeitsiooni ees-
märgiks on kaotada kõik kaht-
lused laevavraki identifitseeri-
mise asjus.

Selleks võetakse vrakilt pui-
duproovid, millega saab määra-
ta laevavraki vanust.

Identifitseerimisele aitavad
kaasa laevavraki ja sellele ole-
vate kahurite 3D-dokumen-
teerimine ning mudelite loomi-
ne.

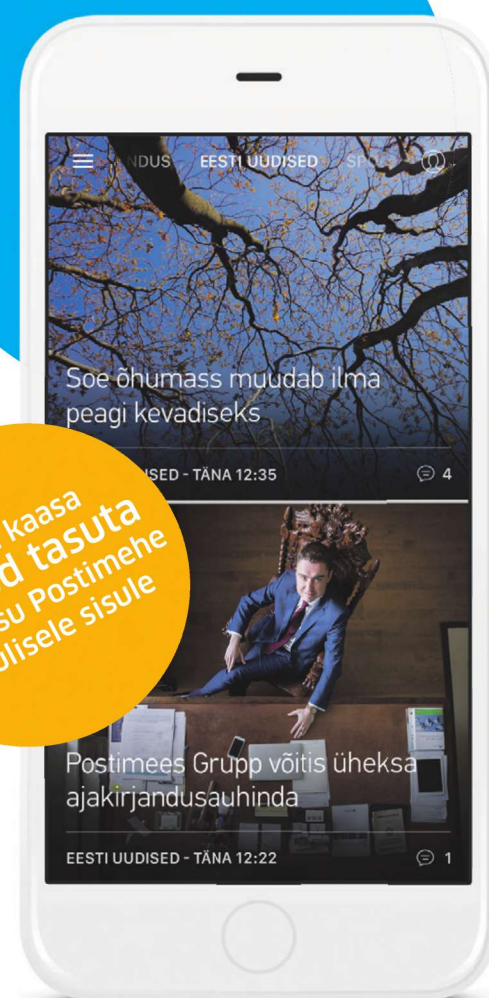
Enim infot loodetakse saada
laeva ahtrist, kuna traditsiooni-
liselt kaunistavad ahtrit orna-
mendid ning laeva nimi. (VT)

Postimees sai
valmis uue
mobiiliäpi

Äpiga kaasa
3 kuud tasuta
ligipääsu Postimehe
tasulisele sisule

Hangi äpp helistades tasuta lühi-
numbril **15977*** või leia see Apple
Store'ist või Google Playst.

*Teenuse eest tasub Postimees

Küljetoimetaja Merly Raudla, merly.raudla@ajaleht.ee, tel 322 9118

140 kilomeetrit jala ja 70 kilomeetrit ujudes

Virumaa noored ujujad on juba aastaid kevaditi soojal maal ujumisvormi timmimas käinud. Sel korral veetsid nad kevadvaheaja Malaga kuuma päikese all.

MERLY RAUDLA
merly.raudla@ajaleht.ee

Koolivaheajal lõunani magamine võistlustelt medalit ei too. Seda teab iga spordilaps. Selleks et sportlaste motot *citius, altius, fortius* järgida, sõitis osa meie maakonna ujumise tulevikulootusi treenerite Gunnar ja Monika Tõnninguga Hispaaniasse laagrisse.

“Oleme kevadlaagreid teinud alates 2003. aastast. Rühmas on tavaliselt 20–30 last. Seekord oli lausa 32 last,” kõneles kogenud ujumistreener, üle poole sajandi suurema osa ajast basseini sees ja ääres veetnud Gunnar Tõnning.

Ujumislaagris on spordilaagritele vastav päevakord. Hommikul on äratus kell kaheksa, järgneb kerge hommikujooks ning ujumine ja seejärel hommikusöök. “Monika on meil peakokk, mina olen pudrumeister,” ütles Gunnar Tõnning muheledes.

Päevas on tavaliselt kaks trenni, kolm toidukorda ja öörahu algab kell kümme.

Laagrite algusaastatel vedasid laagrilised toidukraami kodust kaasa. Nüüd võetakse ühes vaid selliseid asju, mida kohe saabumiseohul vaja võib minna, ning parajas moodsus potid-pannid.

Kord pandi vajalikud köögitarvikud äraantavasse pagasisse. Kohvireid lahti pakkides aga selgus, et need on transpordi käigus lömmi ja loperguseks läinud. Sellest ajast peale reisivad potid laagrisse käsipagasis. “See on tarkus, mis on aastatega tulnud,” lausub Gunnar Tõnning naerulsui. “Õnneks on ujumispüksid väikesed. Need tuleb käsipagasisse panna, juhuks kui kohver peaks kaotsi minema.”

Malaga laagris ujusid spordilapsed kümne päeva jooksul 70 kilomeetrit. Spordihooaegse oli vaja jalutada. Sama aja vältel mõõtsid sportlased kahel jalal ujulasse ning elukohta jalutades maad 140 kilomeetri jagu. Nende kasutuses oli iga päev tunni aja ulatuses jõusaali. Mõnedel päevadel oli basseini pühade tõttu tavakasutajatele suletud ning siis hüvisid meie ujujad kõik kümme rada, muidu oli treener rentinud kolm rada.

Virumaa noored ujujad on juba aastaid kevadisel vaheajal soojal maal spordilaagris käinud.

MARIANNE LOORENTS

“Tavaliselt oleme ujulast tahtnud eemal olla umbes kaks kilomeetrit, et saaks jalutada. Algul tundus kolm kilomeetrit palju, et kaks korda päevas edasi-tagasi käia, aga tegelikult tuli see kasuks,” rääkis treener.

Harilikult on Virumaa laagrilised kevaditi Kanaari saartel treenimas käinud. Kohapeal rendivad nad villa. “Tenerifel ja Gran Canarial on ilm alati enam-vähem. Mandri- Hispaanias algab turismihooaeg aprillis ning märtsis võib ilm kahtlane olla. Seekord oli ilm väga hea. Esimesel kolmel päeval sadas vihma. Pärast oli päikese käes üle 30 kraadi sooja,” kõneles Tõnning.

Sel korral lõi tagasisõiduplaanid sassi Londonis möllav torm.

Et suur seltskond võimalikult soodsalt tagasi kodumaale saaks, jagati rühm kolmeks. “Minu rühm sõitis plaanipäraselt, Monika grupp maandus Londonis Gatwickis suure tormiga. Maandumine oli päris ehmata. Kolmas rühm nägi juba lennujaamas maad, aga siis tõsteti nina üles ning sõideti Liverpooli. See linn on mitusada kilomeetrit eemal,” meenutas Gunnar Tõnning ja lisas, et Liverpooli lendas Londonist plaan

Toomas Kaljuvee-O'Brock naudib villa basseinis puhkehetke.

ERAKOGU

niväliselt 13 lennukit. See tähendas kohapeal suurt tohuboju.

Õnneks läks korda leida buss ja takso, mis laagrilised ära mahutas ja öö läbi vurades Londonisse toimetas.

Sõit läks osalistele maksma üle tuhande naela.

See on tunduvalt rohkem kui ühe lapse laagritasu, milleks on viimastel aastatel olnud

veidi üle 800 euro. Eestisse startiv lennuk hilines õnneks ilma tõttu 45 minutit ning noored ujujad jõudsid viimasel hetkel lennukisse.

Treenitult saavad Virumaa noored rakendada juba sel nädalavahetusel noortesarja ujumisvõistlusel Sillamäel ning järgmisel nädalal rahvusvahelisel ujumisvõistlusel Tartu Kevad.

Tarva jalgpallurid alistasid sõprusmängus suurelt noortekoondise

Maardu kunstmuruväljakul toimunud sõprusmängu Rakvere jalgpalliklubi Tarvas ja Eesti U18 jalgpallikoondise vahel võitsid Rakvere mehed seisuga 5 : 0.

Mäng algas üsna kompivalt, võistkonnad andsid üksteisele aega, et mõista, kellega on tegu. 28. minutil kasutas Tarvas ära noortekoondislaste eksimuse, kui söödu löikas vahelt Stanislav Goldberg, kes omakorda andis mänguvahendi edasi Henri Hangule. Tänavu esimest korda algkoosseisus alustanud Hang värava ees ei väärtatanud ning mindi 1 : 0 juhtima.

Vaatamata mõlemapoolsetele võimalustele, avapoolajal rohkem väravaid ei löödud. 39. minutil teenis Silven Yao Kuassi vastaste lubavat rünnakut peatades kohtumise ainsa kollase kaardi. Koondislased said küll 25-lt meetrit healt positsioonilt trahvilöögi, ent Tarva väravavaht Sander Susi püüdis palli kindlalt.

Kohtumise 73. ja 77. minut kuulusid Siim Rannamäele, kes suutis lüüa viie minuti jooksul kaks väravat.

2 : 0 tuli kena söödumängu tulemusena, kui Rannamäe Taavi Münteri söödule otsustava punkti pani. 3 : 0 sündis Rainer Vösaste antud nurgalöögist, millel oli esimesena taas jaol Siim Rannamäe.

Seisul 3 : 0 oli mäng sisuliselt otsustatud ja vastasolevate noormängijate võitlusvaim murtud. Tarva füüsiline üleolek varasemalt visalt võidelnud Indrek Zelinski hoolealustega hakkas järjest rohkem tunda andma. 87. minutil teenis Tarvas nurgalöögi, mille klaarimine vastasel ebaõnnestus. Palli sai Stanislav Goldberg, kes selle karistusala joonelt ühe puutega võrku saatis, tulemuseks 4 : 0.

Kohtumise neljas värav löödud, tegi viimase värava autor ruumi John-Eric Juhi. Värskest mängu sekunud Juht pääses kohe kastis löögile ja ehk endalegi väikeseks üllatuseks tõi tabloole numbrid 5 : 0. Minut hiljem vilistati kohtumine lõppeks.

Järgmine mäng ootab Tarvast ees laupäeval, kui Premium liiga viienda vooru kohtumises võrustab Rakvere Tarvast Narva Trans. (VT)

Käsi-pallurid jäid Aruküla vastu hätta

Spordiklubi Tapa Eesti meistri-liiga käsi-pallimeeskond alistas teisipäeval teise vahegrupi mängus võõrsil 31 : 34 Aruküla meeskonnale.

Esimesel poolajal juhtisid tunduvalt lühema pingiga tapalased seisul 17 : 15.

Tapa meeskonnast saatis vastaste väravasse enim palle, tervelt 11, Martin Adamson. Kuus väravat viskas Sander Sven Annula. Rait Ageni ning **Mihkel Koppelman** panustasid kumbki viis väravat. Gert Trofimov teenis kolm väravat, Mihkel Mändla ühe.

Aruküla poolelt viskasid Rauno Esop, Mihkel-Matteus Luik, Siim Valdlo ja Kristjan Järvi kõik võrdselt viis väravat.

Spordiklubi Tapa meeskonna peatreener Elmu Koppelman ütles, et kuigi tulemusega ei saa rahule jääda, oli mängu pilt ilus ning noored võitlesid tubliti. “Mäng oli 53 minutit meie käes, me olime võidulainel, kuid väsisime lõpus. Pink on meil lühike, põhi-koosseisust on neli meest puu-

MARIANNE LOORENTS

du,” kommenteeris Koppelman.

Aprilli keskel on spordiklubi Tapa käsi-pallimeeskonnale kaks veerandfinaalkohtumist, kus peatreeneri sõnul püütakse tugevatele vastastele võimalikult hästi vastu hakata. (VT)

Mikado judoka saavutas Euroopa karikaetapil kõrge üheksanda koha

Judoklubi Mikado sportlane Mark Tširkin pälvis Bosnia-Hertsegoviinas toimunud Euroopa karikaetapil 9. koha.

Treener Jevgeni Tširkin oli küll lootnud, et judoka jõuab medalile. Kahjuks kohtunikud ei andnud Markile sooritatud heidete eest punkte ja sportlane pidi kaotuse vastu võtma karistuspunktiga (*shido*).

Maadeldes türkklasega, kes

kodumaal number kaks, tegi Mark Tširkin kaks *wazari*t, mis andis talle puhta võidu.

“Mark teenis reitingupunkte juurde ning tal on reaalne võimalus pääseda olümpiamängudele, kui ta Euroopa meistrivõistlustelt medali võidab,” selgitas treener.

Euroopa parimate jõuproov toimub aprilli lõpus Venemaal Kaasanis. (VT)

Seeniorid võistlesid lauamängudes

Viru-Nigula spordihoones selgusid maakonna seenioride meistrid lauamängude mitmevõistluses meestele.

Meistriitiili pälvis 30,5 punkti teeninud Tauno Jõgiste.

Teise koha sai 25 punktiga Kalev Pagar ja kolmanda talle vaid nelja punktiga alla jäänud Ervins Veitsurs. Mehed võitsid mõõtu kabes, males, koroonas ja lauatenises. (VT)

KUHU MINNA

NÄITUSED

ART CAFÉS Tartu kõrgema kunsti-kooli tudengite joonistuste näitus.

LÄÄNE-VIRUMAA KESKRAAMATUKOGU I korrusel loodusmuuseumi näitus “Soomelähe (I)ainel”.

SIMUNA RAHVAMAJAS 16. märtsist 6. maini avatud Piret Lagreküli akrüülmaalide näitus.

VÄIKE-MAARJA MUUSEUMIS homme, 1. aprillil kell 16 näituse “Kaamelid” avamine.

LEHTSE KULTUURIMAJAS aprillis: Endla Lääne “Tikitud pildid”; Kristjan Kure “Loodusfotod”, “Lehtse Kammerkoor 35”.

ÜRITUS

LÄÄNE-VIRUMAA KESKRAAMATUKOGUS täna kell 17.30 Meelike Saarna ja kirjastuse Tammermaat romaani “Itaalia suvi” esitlus.

KADRINAS Neeruti Seltsi loodustoa täna kell 18 Neeruti Seltsi korraline üldkoosolek.

KUNDA LINNA KLUBIS homme, 1. aprillil kell 12 maakonna kooliteatrite keskastme esitlus.

VÕSU RANNAKLUBIS homme, 1. aprillil kell 14 naljapäev “Rooside sõda”. Korraldaja on selts Meelespea. Pilet 2 €.

HALJALA RAHVAMAJAS homme, 1. aprillil kell 19 muusikaline õuduskomöödia “Perekond Addams”, esitab MTÜ Viimsi Huvikeskus. Peaosas Haljala poiss Priit Kiigemägi. Piletid: perepilet 15 €, täiskasvanud 10 €, õpilased 5 €.

VIRMA PUBIS homme, 1. aprillil Karl Madis ja retrodisko, laupäeval, 2. aprillil ans Restart ja retrodisko. Algas kell 22. Tasuta.

KADRINA rahvamaja juurest 2. aprillil kell 9 Neeruti Seltsi pikk loodusretk Rabala muinsuskaitsealale Harjumaal.

KUNDA LINNA KLUBIS 2. aprillil kell 13 noortemajas lastekas K.A.M.P. ja kell 18 noortekohvik Friendship.

ROELA RAHVAMAJAS 2. aprillil kell 16 kevadkontsert “Roela Segakoos 115” – osalevad kõik taidluskolektiivid. Pärast kontserti tants.

VIHULA MÕISAS 2. aprillil kell 17

esinevad Luisa Värk ja Alen Veziko. Info http://www.vihulamanor.com.

RAKVERE RAHVAMAJAS 2. aprillil kell 18 ja 3. aprillil kell 12 laste ja noorte vanamuusikafestival Fiori Musicali.

LEHTSE KULTUURIMAJAS 2. aprillil kell 18 Lehtse Kammerkoori 35 aasta juubeli tähistamine: Stephen Schwartzi muusikali “Pagariproua” esietendus. Laulab, tantsib, mängib Lehtse Kammerkoor. Lavastaja Leelo Jürimaa, dirigendid Tiit Tikkerber, Jaanus Väljaots, tantsude seadja Taavi Saar.

KATARIINA KELDRI laupäeval, 2. aprillil esineb Elumees. Algas kell 21.

VIRU-NIGULA RAHVAMAJAS 3. aprillil kell 12 klubi Maarjahein kevadpidu. Külalisesinejad Kundast.

SIMUNA RAHVAMAJAS 3. aprillil kell 13 Simuna kihelkonna eakate naljapäev “Põllumees, põline rikas?”.

TAMSALU KULTUURIMAJAS 3. aprillil kell 15 Kaitseväe Ühendorkestri kontsert “Soolo ja paroodia”. Tasuta.

KADRINA HUVIKESKUSE noortekeskuses 4. aprillil kell 16 filmiõhtu.

TAMSALU KULTUURIMAJAS 5. aprillil kell 19 Vana Baskini Teatri etendus “Südamesõbrad”. Piletid 12 ja 14 €.

HALJALA RAHVAMAJAS 7. aprillil kell 10 doonoripäev.

KADRINA RAHVAMAJAS 7. aprillil kell 15–18 doonoripäev.

KADRINA KIRJANDUSKLUBI saalis 7. ja 8. aprillil kell 18 Valentin Kuigi ja Manfred Vainokivi uus mängufilm “Perekonnavaled”.

KUNDA LINNA KLUBIS 7. aprillil kell 19 mängufilm “Klassikokkutelek”.

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS 8. aprillil kell 18 II naiste tantsupeo Lääne-Virumaa rühmade ettetantsimine.

HALJALA RAHVAMAJAS 8. ja 13. aprillil kell 19 Tõnis Niinemetsa start-up comedy “Ämbrisest astumise ajastu”. Piletid eelmüügis 14 ja 16 €.

TAMSALU KULTUURIMAJAS 8. aprillil kell 19 kontsert “Noormehed klaveriga ja klaverita”. Pilet 2 €.

PAJUSTI KLUBIS 8. aprillil kell 19 ja 9. aprillil kell 16 film “Päevad, mis

ajasad segadusse”, korraldab MTÜ Pajusti VAK.

NEERUTI SELTSI loodustoa 9. aprillil kell 10 õpituba – Katriini reisimuljed Myanmarist (Birma).

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS 9. aprillil kell 12 laste lauluvõistlus “Popp tipp – popp täpp”.

KUNDA LINNA KLUBIS 9. aprillil kell 14 juubelikontsert “70 aastat taidlust”.

VIHULA MÕISAS 9. aprillil kell 17 esineb tšellokvartett C-JAM. Info http://www.vihulamanor.com.

LEHTSE KULTUURIMAJAS 10. aprillil kell 10 Lehtse pinksipüühapäev. Lõpeb XIV hooaeg, selguvad üldvõitjad. Osalema on oodatud mehed, naised, poisid, tüdrukud. Täiskasvanute registreerimine kella 9.30–9.55, osavõtumaks 3,50 €, õpilastele tasuta.

PAJUSTI KLUBIS 10. aprillil kell 11 kirburit, korraldaja MTÜ Pajusti VAK.

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS 10. aprillil kell 13 Härmalõnga klubi pidu.

LEHTSE KULTUURIMAJAS 11. aprillil kell 13 klubi Ehavalgus tegelused: mälu treening, liikumine, laulu- ja jututuba teemal “Kevad, loodus, aed”.

KADRINA VALLA RAAMATUKOGUS 11.–23. aprillini südamenädala raames kirjandusnäitus “Terve süda”.

PAJUSTI KLUBIS 12. aprillil kell 13 Mõttelõnga klubi tähistab kuu sünnipäevi koos külalisesinejatega.

HALJALA RAHVAMAJAS 13. aprillil kell 11 Ukraina tsirkus: žonglöörid, kloonid, loomad jt. Pilet 3 €.

LAEKVERE RAHVAMAJAS 13. aprillil südamenädala perepäev: kell 11 lasteaia Rüblük minikontsert; kell 11.30 “Elu jäämine metsas”, külas on Kalev Pärn; kell 12.30 lõuna; kell 13 “Südameretvis”, külas on Sirli Kivisaar. Bussiliiklus külades.

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS 13. aprillil kell 18 Väike-Maarja muusikakooli kevadkontsert. Esinevad õpilased ja õpetajad.

ROELA RAHVAMAJAS 13. aprillil kell 18 kinoõhtu.

RAKKE RAAMATUKOGUS 13. aprillil kell 18.30 mälumängu Mälukas VII osavõistlus, hooaja viimane.

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS 13. aprillil kell 21 filmiõhtu, linastub tra-

gikomöödia “Päevad, mis ajasad segadusse”. Pilet 4, sooduspilet 3 €.

KADRINA HUVIKESKUSE noortekeskuses 14. aprillil kell 14.30 Forumteatri tõeõhtu. Osalejad alates X klassist.

RAKKE KULTUURIKESKUSES 14. aprillil kell 15 beebipidu-lusikapidu 2015. aastal sündinud lastele ja nende vanematele.

VIRU-NIGULA RAHVAMAJAS 15. aprillil kell 12 valla laste lauluvõistlus.

HALJALA RAHVAMAJAS 15. aprillil kell 18 gümnaasiumi Jaagupidu.

TAMSALU KULTUURIMAJAS 15. aprillil kell 18 lastele film “Ma kahandasin oma õpetaja”, pilett 2 €, kell 20 film täiskasvanutele “Ema”, kohtumine näitleja Tiina Mälbergiga. Pilet 3 €.

LAEKVERE RAHVAMAJAS 15. aprillil kell 19 Kuressaare linnateatri etendus “Ülevaataja”. Mängivad Helene Vannari, Lauri Kink ja Andres Raag. Pääsmed kuni 8. aprillini 10 €, pärast seda 10/12 €.

KADRINA HUVIKESKUSE noortekeskuses 15. aprillil kell 19 VabaLava.

VAINUPEA KABELIS 16. aprillil kell 10 tule- ja veeohutuspäev: “Kodude tuleohutus ja tulekustuti kasutamise praktilised harjutused” – Ida päästkeskus, “Turvalise elukeskkonna planeerimine” – Eesti Naabrilvalve. Oodatud huvilised lähedalt ja kaugel.

VIHULA MÕISAS 16. aprillil kell 17 esinevad Jaagup Kreem & Taavi Langi. Info http://www.vihulamanor.com.

LEHTSE KULTUURIMAJAS 16. aprillil kell 18 Stefan Schwartzi muusikal “Pagariproua”. Laulab, mängib, tantsib Lehtse Kammerkoor.

HALJALA RAHVAMAJAS 17. aprillil algusega kell 11 perepäev.

LAEKVERE RAHVAMAJAS 17. aprillil kell 12 hooaja viimane rahvaõpistu “Toidu-eri”.

LAEKVERE RAHVAMAJAS 17. aprillil kell 12 Eesti uus mängufilm “Perekonnavaled”. Pääse 2/3 €.

KADRINA HUVIKESKUSE köögis 17. aprillil kell 13 “Toit = sinu tervis”.

VÄIKE-MAARJAS 18. aprillil kell 19 Lurichi kevadjooks (4 + 4 teatejooks).

VÄIKE-MAARJA GÜMNAASIUS

MIS 19. ja 20. aprillil Lurichi-nimelised kooliolümpiamängud.

ROELA RAHVAMAJA JUURES 20. aprillil kell 10 hoogtööpäev – talgud.

KULINA LASTEAIAS 20. aprillil kell 17 “Kulina lasteaed 45”, esineb Roela naiskvartett Sära.

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS 20. aprillil kell 19 ja 21 filmiõhtu, linastub tragikomöödia “Päevad, mis ajasad segadusse”. Pilet 4/3 €.

VÄIKE-MAARJA ÕPPEKESKUSE sööklak pakub 21. aprillil Lurichi viimust kantud tervistavaid toite. Külastage!

KADRINA KIRJANDUSKLUBIS 21. aprillil kell 18 linastuvad komöödiafilmid “Laenatud naene” ja “Ohtlikud kurvid”. Tegemist on vanade filmidega uues kuues.

VÄIKE-MAARJA LASTEAIA sünnipäevanädal “65aastane lasteaed” 20.–27. aprillil.

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS 22. aprillil kell 10 konverents “Lurichi fenomen”.

KADRINA HUVIKESKUSE saalis 28. aprillil kell 16 modellismipäev.

HALJALA RAHVAMAJA juures 22. aprillil kell 19 jüriöö jooks.

TAMSALU KULTUURIMAJAS 22. aprillil kell 19 lauluklassi kontsert Rene Eespere loomingust.

VIRU-NIGULA muusikud esinevad 22.–24. aprillil Soomes Karvias, valla sõpruslinnas.

VÄIKE-MAARJA keskväljaku ümbruses 23. aprillil kevadlaad.

KÄRU KÜLAS 23. aprillil kell 11 endise riigivanema Juhan Kuke kodukohas muinsuskaitsekuu talgud, lõpetamine Käru seltsimajas.

VÄIKE-MAARJA keskväljakul 23. aprillil kell 12 Georgi Kange rammuvõistlus.

KUNDA NOORTEMAJAS 23. aprillil kell 14 seiklusemängude sarja I etapp.

PAJUSTI KLUBIS 23. aprillil kell 16 kolhoosirahva pidu endistele E. Vilde nim kolhoosi töötajatele. Külalisen muusik Toomas Anni. Kavas esinemised, meenutused, fotonäitus jm.

LEHTSE KULTUURIMAJAS 24. aprillil kell 12 Lehtse Külakilva 8. mäng – lõpeb XIV hooaeg. Selguvad hooaja üldvõitjad. Osamaks 2,50 €, õpilastele tasuta.

TAMSALU KULTUURIMAJAS 24. aprillil kell 13 maakondlik eakate pidupäev: kontsert, tants, kohvikud, õnneloos. Pilet 3 €.

VIRU-NIGULA LASTEAIAS 24. aprillil kell 16 Viru-Nigula valla väike-lastepäev.

HALJALA RAAMATUKOGUS 25. aprillil kell 16 kirjandusklubi.

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS 27. aprillil kell 11 “110 aastat raamatukogu Väike-Maarjas”.

VÕSU SPORDIHOONES 27. aprillil kell 10 Vihula valla lauatenise IV seeriavõistlus, hooaja 2015/2016 7. etapp – sarja pidulik lõpetamine.

HALJALA RAHVAMAJAS 27. aprillil kell 16.30 lasteaia Pesapuu kontsertetendus “Lapse päev”.

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS 28. aprillil kell 11 F. J. Wiedemanni keelepäev. Pärast konverentsiettekandeid istutab tänavune laurea Un Laur keeletammikusse oma nimipuu.

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS 29. aprillil kell 19 rahvusvahelise tantsupäeva tähistamine.

TAMSALU KULTUURIMAJAS 29. aprillil kell 18–21 disko. DJ TreE. Pilet 2 €.

HALJALA RAHVAMAJAS 29. aprillil kell 20 volbriöö simman. Hooaja viimane tantsuõhtu. Peo paneb käima ansambel Sada ja Seened.

TAMSALU KULTUURIMAJAS 30. aprillil kell 13 tantsurühma Kuldne lga juubelikontsert.

KUNDA LINNA KLUBIS 30. aprillil kell 13 tantsustuudio Alima tantsupäev ja kell 18 kontsertetendus.

ROELA RAHVAMAJAS 30. aprillil kell 16 kohaliku näiteringi etendus “Kosilane”.

KAREPA SELTSIMAJAS 30. aprillil kell 19 volbripidu.

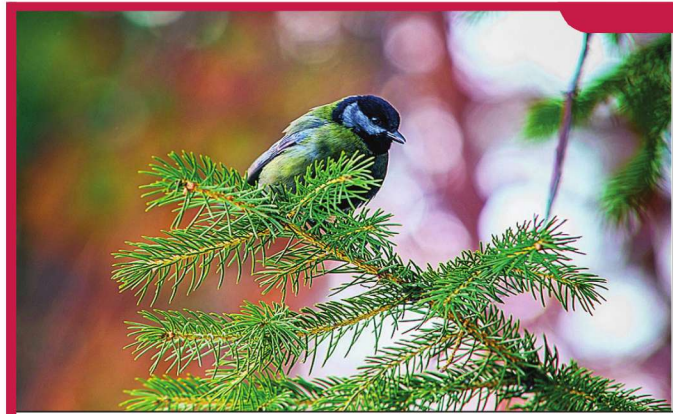
EMUMÄEL 30. aprillil kell 19 volbriõhtu. Esinevad kohalikud tantsukolektiivid.

KUNDA NOORTEMAJAS 30. aprillil kell 19 noortekohvik Friendship.

EELTEADE

KADRINA HUVIKESKUSE saalis 3. mail kell 19 ansambli Dagö kontsert.

RAKKE KULTUURIKESKUSES 15. mail kell 14 Komöödiateatri etendus “Orav ja lilles”. Piletid 12/14 €.

EBASÖBRALIKULT PÕRNIKSEDES		PURJELAEVA OSA	SELLESSE KINNITUVAD TAIMED JÜURED	VÄIKE MOTIKAS	TÖÖTUS	KALAMEHE TÖÖRIIST	REESUS-FAKTOR	ORJASTAV VÕIM	PARVEKALA	VAREM E. NÄITLEJA, LAVASTAJA (IN.+NIMI)	TRÜKK
LEMBUS				MEELELAAD				PIIMAELUND			
								HÄGUNE, UDUNE			
LÕIGEND							SOOVIMA KAARJAS RÕUK				OST
KAALIUM		JÕGI VENEMAAL MANEER				TÜKI AJA EEST ILUTAIM			JÄRV VALGAMAAL PRANTSUSE HELILOOJA		
UUS TESTAMENT			LÄRM VANATAAT			... LAANDE (MULGI KULTUURI HOIDJA) ÜLELOOMULIK NÄHTUS			AMEERIKA KIRJANIK SEESINANE		
MÜTSILÄTU					LEHMA VIRIN EUROOPA ÜHENDUS			RAAMATUPIDAMIS-BILANSI OSA ERBIUM			
ÜKS SAKSA VEIN							E. KUNSTNIK BAIT		... HINGES (KIBESTUNUD) REEDE		
... EI ANNA UUTA KUUBE				ENNASTÄIS, KÕRK				VEEREMI-LAEVA TÕUP			EESTI RAHVA RISTISÖNAD RISTIK

Tapa noortekogu korraldab töötubade päeva

Tapa valla noortekogu korraldab laupäeval, 2. aprillil 13–26aastastele noortele töötubade päeva. Oma ala asjatundjad tutvustavad joogat ja hiphoppi, õppida saab meikimist ning soengute tegemist, samuti osaleda keemiatöötas.

Koos noortekogu liikmetega saab ettevõtmisel kaasa lüüa 73 huvilist. (VT)

MARGUS ANSU/POSTIMEES

Uuenenud on erametsakeskuse kaardirakendus

Maaameti geoportaali erametsakeskuse kaardirakenduses on uuendatud Natura aladele jäävate eraomandis olevate Natura metsa toetusõiguslike alade kontuure.

Kaardirakenduse kaudu saavad erametsaomanikud kontrollida Natura 2000 erametsamaa toetuse taotluste esitamiseks vajalikke andmeid ja koostada taotluse juurde kuuluvat kaardi väljavõtet.

Lisaks toetusõiguslikele aladele on kaardirakenduses näha ka Natura 2000 alade piirid, nende kaitseriigi, PRIA põllumassiivide piirid ning poollooduslike koosluste piirid.

Andmete koostamine on osa maaameti ja erametsakeskuse vahelisest koostööst. (VT)

Imavere Kõrts

L, 2. aprillil

TIP MALTS

Pääse 5 €

€-N 11-19
R, L 11-02, P 11-18

tel 5646 3044
www.imaveretrahter.ee

Pikk 8, 44307 Rakvere
E-post: toimetus@virumaateataja.ee
reklaam@virumaateataja.ee
Internet: www.virumaateataja.postimees.ee

Kuulutused ja ajalehe tellimuste vastuvõtt toimetuses E-R kl 9-17
Klienditeenindaja:
Maret Sepp 322 9110
maret.sepp@ajaleht.ee
Peatoimetaja:
Aarne Mäe 322 9101
aarne.mae@ajaleht.ee
Peatoimetaja asetäitja:
Kristel Kaljuvee 322 9106
kristel.kaljuvee@ajaleht.ee
Digilehe toimetaja:
Liina Laks 504 2198, 322 9107
liina.laks@ajaleht.ee
Toimetajad:
Andres Pulver 504 2186, 322 9103
andres.pulver@ajaleht.ee
Katrin Uuspõld 322 9105
katrin.uuspold@ajaleht.ee
Kristi Ehrlich 322 9117
kristi.ehrlich@ajaleht.ee
Anu Viita-Neuhaus 322 9114
anu.viita-neuhaus@ajaleht.ee
Reporterid:
Toomas Herm 525 0277, 322 9104
toomas.herm@ajaleht.ee
Merly Raudla 322 9118
merly.raudla@ajaleht.ee
Inna Grünfeldt 322 9128
inna.grynfeldt@ajaleht.ee
Eva Klaas 322 9113
eva.klaas@ajaleht.ee
Fotograafid:
Meelis Meilbaum 5301 7746, 322 9124
meelis.meilbaum@ajaleht.ee
Marianne Loorents 5912 4080, 322 9102
marianne.loorents@ajaleht.ee
Keletoimetused:
toimetajad: Eno Noorväli 322 9125
eno.noorvali@ajaleht.ee
Marju Lina 322 9123
marju.lina@ajaleht.ee
korrektor:
Helen Laansoo-Hämarik 322 9123
helen.laansoo-hamarik@ajaleht.ee
Küljendus:
Toomas Erapart 322 9121
Andres Ott 322 9124
Reklaamitoimetused:
reklaamitoimetuse peaspetsialist
Kairi Samolberg 5326 7950, 322 9126
kairi.samolberg@ajaleht.ee
müügispetsialist
Airi Bachmann 502 3845, 322 9108
airi.bachmann@ajaleht.ee
müügispetsialist
Ester Salameis 5307 3622, 322 9112
ester.salameis@ajaleht.ee
Väljaandja:
AS Postimees Grupp
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaas-
toid toimetada ning lühendada. Kaas-
toid ei tagastata ega retsenseerita. Välis-
autorite honorarid kantakse autori pan-
gaarvele kord kuus järgmise kuu 5. kuu-
päeval. Kõik ajalehes Virumaa Teataja
avaldatud artiklid ja fotod on autoriõig-
gusega kaitstud, nende reprodutseerimi-
ne, levitamine ning edastamine mis tahes
kujul on ilma ASI Postimees Grupp
kirjaliku nõusolekuta keelatud.
Sisuliste kaebustega võib pöörduda
presinõukogusse pn@eall.ee või tel
646 3363. Virumaa Teataja ilmub viis
korda nädalas. Trükk: AS Kroonpress,
Tähe 133, Tartu. Trükiarv 5938.

Teisipäeval
ei sündinud Rakvere
haiglas ühtegi last.

Teatame kurbusega, et on lahkunud
meie armas tütar, abikaasa, ema, õde, tädi
EHA JUHKAM (sünd. KRIGUL)
10. II 1959 - 28. III 2016
Leinavad lähedased.
Ärasaatmine laupäeval, 2. aprillil kell 15.30
Tallinnas Pärnamäe leinamajast.
Palume pargi ja kimpe mitte tuua.

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallist
EHA PIIRSAHU
14. IX 1947 - 28. III 2016
Leinavad omaksed.
Ärasaatmine neljapäeval, 31. märtsil kell 14
Rakvere tavandimajas Kunderi tn 6.
Palume pargi ja kimpe mitte tuua.

KOOLITUS
Lauli Loovstuudios toimub 10.04
paberpunutiste töötuba ja 25.04
ehete valmistamise töötuba. Stuu-
dios on võimalik pidada sünnipäe-
va koos meisterdamisega. Info:
www.lauliloovstuudio.ee.

KINNISVARA
Müüa maja Väike-Maarja vallas
Simunas (3 tuba, saun, garaaž,
kõrvalhooned). Hind 16 000. Tel
5557 5340.
Ostan elamumaa või vanema maja
Rakveres või Sõmerul. 5830 9864.

ostab
PÖLLUMAAD
üle Eesti
Parim hind!
Kiire tehing!
Tel 509 6173
Andrus

Ostan maad. 529 3609.
Soovin osta korteri Rakvere kes-
linnas hinnaga kuni 20 000 €. Või-
b pakkuda ka garaaži. Tel
5550 0588.

OÜ Estest PR ostab
põllu- ja metsamaad.
Tel 504 5215, 514 5215.

Sõmerul anda üürile väike (18 m²)
rem möbl mugavustega krt.
H 155 € kuu + komm-maksud.
5664 4088.

METSAMATERJAL
Müüa kuivi küttepuid. 507 4553.
Müüa kütteklotse ja -pindusid. Tel
329 2424, 520 7517.

Müüa küttepuid (ka kuivi) Vinnis.
Tel 5783 8999.

PÕMM - 3 m ja lõhutud odavad
küttepuud. 5646 0921.

Müüa lõhutud küttepuid. Tel
5554 6093.
Müüa saetud, lõhutud küttepuid;
sanglepp. Tel 5192 4320.

Müüa soodsalt 3 m küttepuid.
507 4553.
Müüa soodsalt küttepuid koos
veoga. Asume Kadrina lähedal. Tel
5199 4895.

Müüa soodsalt kuivi kütteklotse
40 l võrkudes. 504 5632.

Müüa saetud, lõhutud
küttepuid. Vedu tasuta.
5399 1810.

Müüa soodsalt lõhutud 25, 40, 50,
60 cm küttepuid (lepp, sanglepp,
kask, okaspuu), hind al 28 € ruum,
vedu tasuta. Tel 505 2239.

Müüa lõhutud küttepuid (hall lepp
27 € ja sanglepp 29 € koos trans-
pordiga). Tel 329 2424, 520 7517.

Müüa halupuid 5 rm alustel, kõik
puuliigid eraldi. 5399 3702.

Müüa soodsalt lõhutud küttepuid
(lepp, sanglepp, kask), ka kuivi. Tel
504 5632.

OÜ Multi Varius müüb 3 m ja lõ-
hutud küttepuid (kõik puuliigid).
501 3862.

Küttepuud Tapalt, ka 3 m. Tel
504 3246.

Müüa 3 m küttepuid (lepp) 17 €
ruum. Tel 5567 5755.

Müüa lõhutud küttepuid 28 €
ruum, ka 3 m. Info 5695 5572.

Pidevalt müüa saetud, lõhutud
küttepuid. Veovõimalus. Asume
Kunda lähedal. 523 4142.

Müüa küttepuid, koorem 4 ruumi.
Tel 504 3246.

TÖÖ
Kadrina Tristvere kohvik pakub
tööd KOKALE. Töö algus 1. mail.
Võta meiega julgelt ühendust:
tristvere@gmail.com
või 515 6451.

C-, CE-kat autojuht leiab endale
stabiilse töökoha toiduainete jao-
tusveol Rakvere-Tallinna suunal.
Nõutav jaotusvedude kogemus,
täiendkoolituse tunnistus, usal-
dusväärsus, suhtlemis- ja riigikeele
oskus. Pakume tööd toetavas kol-
lektiivis ja palka vastavalt tööpa-

IGOR SELEZOV
Sügav kaastunne lähedastele.
Tuleviku korteriühistu elanikud

Kõikjal jälgi su töödest ja tegudest,
mida loonud sa aastate reas.
Elad edasi meeltes ja mõtetes,
oled alati meie seas.

Vasta kooli pere
mälestab kauaaegset õpetajat
EHA PIIRSAHU
ning avaldab kaastunnet
lähedastele.

Su jäljekuld kaua veel
helgab me südameis.
Sulle mõeldes kohtuvad hinges
tänutunne ja lein ...
Armast
EHA PIIRSAHU
mälestavad ja avaldavad kaastunnet omastele
Lea, Lembit, Pille ja Malle, Viktoria ja Avo,
Heili, Aino, Mari Viru-Nigulast,
Malle ja Maie Tartust, Anne Tallinnast.

nusele alates 800 € neto. Canter
kaubaveod 5647 3374.

Ettevõtte pakub tööd kogemustega
katusekatte paigaldajatele. Info tel
5565 3842.

Noor raamatupidaja otsib tööd.
5743 4508.

PÕLLUNDUS
Müüa pakendatud hobusesõnni-
kut Rakveres, pakendi suurus 60 l,
kohaletoomisega. 5345 7634.

Müüa toidu- ja seemnesuurust
kartulit "Gala", "Laura". Vedu. Tel
514 1338.

Müüa toidukartulit "Laura", "Ariel-
le", "Vineta" 30 senti kg. Vedu. Va-
hemetsa talu, 520 2036.

Müüa väga hea kvaliteediga suvi-
nisuseemet "Mooni" C2 ja "Uffo"
C2. Hind mõlemal 250 € t, asu-
me Lääne-Virumaal. Info telefonil
5176 929.

Ostan adra, randaali, niiduki ja hei-
napressi. Tel 5362 0111.

SÕIDUKID
1994. - 2008. a autode kokkuost.
553 3060.

TEADE

Alates 4. aprillist muutuvad järg-
miste kaugbussiliinide sõiduplaan-
nid: liini nr 365 Rakvere-Haljala-
Tallinna buss väljub pühapäeval
Rakverest kell 17.10, Haljalast
17.20. Kuni 4. aprillini sõidab buss
marsruudil Rakvere-Kadrina-Viit-
na-Tallinn. Liini nr 366 Tallinna-
Rakvere buss väljub iga päev Tal-
linnast kell 12.30. Sõiduplaani on li-
satud Kuusalu tee, Loksa tee, Kõn-
nu, Aaspere ja Haljala tee peatus.
Liini nr 367 Rakvere-Haljala-Tallin-
na buss väljub esmaspäevast lau-
päevani (v.a riiklikud pühad) Rak-
verest kell 10, Haljalast 10.11,
Aasperest 10.18. Kuni 4. aprillini
kehdiva sõiduplaani järgi väljub
buss Haljala peatusest kell 8.40.

TEENUS
Korstnapühkija, 5560 4046.
OHTLIKE PUUDE langetamine.
Turu parimad hinnad! Nõustamine
ja konsultatsioon tasuta. www.
puulangetus.eu. Tel 5822 8154.

Südamlik kaastunne
Liidiale abikaasa
IVAN BREHHOVI
kaotuse puhul.
Vilma ja Uno

Mälestame alati sõbralikku ja
head naabrinaist
LUULE LAINEVEED
Südamlik kaastunne lähedastele.
Leili, Rein, Tiia

Mälestame õpetaja
EHA PIIRSAHU
Südamlik kaastunne
emale ja teistele lähedastele.
Aseri kooli pere

RAKVERE KÜTTESALONG paigal-
dab ja hooldab küttesüsteeme. Tel
558 6786, kytttesalong@gmail.
com.

JÄÄPURIKATE EEMALDAMINE
JA LUMEKORISTUS KATUSTELT.
Paigaldame ja müüme katuseid,
vihmaveesüsteeme, fassaade. Ple-
kikantimistööd. +372 508 8497, tel
+ faks 325 1730, info@tpplekitood.
ee, www.tpplekitood.ee.

Katuste müük ja paigaldus (plekk,
eterniit), fassaadi-, ehitus- ja
plekksepatööd. Vihmaveesüsteemid,
turvatarkvid. Järelmaksuvõim-
alus. Tarmo 5565 3842, Kusti
5559 6270, www.teraskatus.ee.

Katuste müük ja paigaldus (plekk,
kivi, eterniit, SBS), fassaadide soo-
justamine ja viimistlus, plekkse-
patööd, ühenduskohtadeta vih-
maveerennide valmistamine. Mar-
ko 5330 1455, Arto 5340 6519,
virumaa.katused@gmail.com.

Katuste pesu, akende pesu, vee-
rennide puhastus. Tel 5638 8994.

Kevadine õunapuude lõikus,
aiakujundus ideest teostuseni,
heki pügamine. Hauaplatside ku-
jundus ja hooldus. 5300 2883,
kikimaastikukujundus@hotmail.ee.
Kolitakso. Tel 504 3246.

Ennustusliin 24/7/365, kõnemi-
nuti hind 1,08 €. Kui sul on küsi-
mus, on olemas ka vastus. Helista
tel 900 9889.

Ohtlike puude langetamine. Mob
505 4983, www.ohtlik.ee.

Aednik teeb kevadist õunapuude
lõikust. Tel 5559 1678.

Akumulatsioonipaakide tootmine,
katlad, pelletkaminad, pelletkatlad.
www.soojapood.ee, tel 5553 9162.

Professionaalne viljapuude ja hek-
kide lõikus. Hallan, 507 3463.

Rakkekaevude kaevamine, puhas-
tamine ja remont. Vajadusel üle-
miste rõngaste vahetamine. Tel
557 4792.

Salvkaevude kaevamine, puhasta-
mine ja remont. Tel 5679 3951.

VIRU MATUSETREENUSED
Rakveres Kunderi 6.
Külmik. 322 3046.
Matuseabi 24 h, 516 1480.

RAKVERE MATUSEBÜROO
Tallinna 15, tel 324 4473.
Juhataja Aare Rohumets.
Matuseabi 24 h, 516 4699.

Septikute paigaldus ja müük, sü-
vaveepumpade, vee- ja kanali-
satsioonitorude ning maakütte
paigaldus. Tel 521 7415. info@
veegrupp.ee.

Teeme sõbraliku hinnaga elektri-ja
ehitustöid. Tel 503 3772.

Teras- ja tuletõkkeuste valmis-
tamine. Rauduks OÜ, rauduks@
rauduks.eu, tel 510 9183.

TORUTÖÖD - ehitus ja remont
(vesi, kanalisatsioon, ka ummis-
tuste avamine, küte). Enki RL OÜ
324 4103, 5662 1147, enki.erel@
gmail.com.

**Usaldusväärne
metsafirma ostab
METSAKINNISTUID
ja PÖLLUMAID**
Küsi pakkumist
+372 5557 7007
www.tartumets.ee

Valmistame ja paigaldame
puittrepp, samas müüa kuiva
hõõvliilaustu. Tel 502 5851, www.
trepivabrik.ee.

A-TORULUKKSEPA TÖÖD.
5332 4749.

Viljapuude kevadine noorendus-
hoolduslõikus. Tel 514 3787, Heino.

MÜÜK
Kantküla puuhoov müüb prusse,
laudu. Tel 515 7603.

Müüa sise-, välis-,
sauna- ja põrandalauda.
Voodrilaudade värvimine.
Vedu. 528 8224, 516 5192.

KÜTI SAEVESKIS saematerjal,
voodri-, põrandalaud. Palgisaagi-
mine al 16 € tm. Info 508 9215,
saeveski.toomonu.ee.

Müüa põranda-, voodri- ja
ehituslaudu. Eri laiused.
Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Müüa sise- ja välisvoodrilauda
ning põrandalauda, erinevad pro-
fiilid, parim hind. Transpordivõim-
alus. Tel 513 2021, voodrilaud.ee.

Otse tootjalt premium pellet al
169 €, kuivad kütteklotside, kamina-
puud, puitbrikett al 135 € ja tur-
babrikett al 120 €. Tel 506 8501.

Põrandalaua, voodrilauda ja sae-
materjali müük. Vedu tasuta.
5593 6326.

Sae- ja hõõvelmaterjal Kutsala
saekaatriist. Info 512 3666.

OST
Ostan 1960. a plekist painduva kõ-
riga laualambi, suuremaid tööstus-
likke laevalgusteid ja akulaadija
Start. 517 4186.

Ostan Belarusi või mõne teise
traktori. 5884 1935.

Ostan KM-KOHUSLASE FIRMA.
Tel 5888 8088.

Ostan taastamiseks vanema moo-
torratta IŽ, JAWA, Dnepr, Ural,
BMW, DKW. Pakkuda võib ka
muid ununikume. Tel 5342 8155.

KASUTATUD ASJAD

Hansa Antik ostab ja müüb tu-
handeid vanaaegseid asju (ka
mööblit ja väärismetalle). Tüh-
jendused majapidamiste likvidee-
rimisel. Raha kohe, kokukutsed ta-
suta. Pikk 7, Rakvere. 324 0542,
528 2330.

Ostame lauahõbedat ja hõbeeh-
teid (prooviga 800, 84, 875, 900,
916, 925). Raha kohe. Antiigäri
Laada 14, tel 506 7819, 323 0702.

Taaskasutuskauplus Maara Rakve-
res Laada 14 (vana turuhoone) -
müügil laste-, naiste- ja meesteja-
latsid.

Ida-Virumaa käsitööselt ja Eesti Pitsi Gild kutsuvad
9. aprillil kl 10–17 | 10. aprillil kl 10–15
 Jõhvi spordihallis (Hariduse 5a)

XVIII KÄSITÖÖLAAT «VIRU NIKERDAJA»

XXV RAHVUSVAHELINE PITSISEMINAR

Käsitöö-, talu- ja loodustoodete müük, O. Kublitskaja personaalnäitus „Pitsilised fantaasiad“, näitused „Sall“ ja „Suss“, rahvuslike rõivaste näitamine, õpitoad, raamatulaat (tasuta).

Meeleolu loovad maakonna rahvamuusikud ja -tantsijad.

Pääse 1 ja 2 €. Lisainfo tel 554 7273 või anne.uttendorf@gmail.com.

Toetajad: Jõhvi kultuuri- ja huvikeskus, Jõhvi vallavalitsus, kultuurkapital, Rahvakultuuri keskus, integratsiooni ja migratsiooni sihtasutus Meie Inimesed.

BORKHOLM EHTUS OÜ

KATUSETÖÖD • KATUSEMATERJALI MÜÜK
 VIHMAVEESÜSTEEMID • FASSAADITÖÖD
 SISEVIIMISTLUS • REMONDITÖÖD • MÜÜRITÖÖD
 KROHVIMISTÖÖD • PLAATIMINE • PLEKITÖÖD

tel +372 51 82 940 borkholmehitus@gmail.com

- KLAASI MÜÜK
- KLAASIMISTÖÖD
- KLAASPAKETT
- MUSTERKLAAS
- PEEGLID

KLAASIKODA OÜ, J. KUNDERI TN 3
 AVATUD E-R KELLA 8-18, L KELLA 8-15.
 TEL 322 7553, 528 0220

6. aprillil kl 10–13

Rakvere tervisekeskuses Tuleviku 1a
 (kabinetis 11, apteegi vastas)

Vastu võtavad proteesimeister
 Vassili Sokolov ning tehnikud Miik Tilk ja Meelis Jürisaar.
 Kaasa võtta abivahendikaart, arsti saatekiri.

TASUMINE KOHAPEAL SULARAHAS.

Info tel 740 0006 või 650 1322.

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

02. mail kella 10st
LAEKVERE TERVISEKESKUSES
 Info ja kirjapanek tel 5323 2454

04. mail kella 10st
AVINURME VALLAMAJAS
 Info ja kirjapanek tel 5323 2454

Silmade kontroll 15 € | Prillitellijale kontroll 8 €

www.landeker.ee

oü LANDEKER

OÜ Landeker ostab
 metsa ja maad,
 sobib ka läbiraiutud ja
 hüpoteegiga maa,
 ettemaksu võimalus!

Tel 489 4055, 511 0415, 517 9866.

MÜÜA

LÕHUTUD
 KÜTTEPUUD

al 28 € rm, ka 3 m

Pikter Grupp OÜ
 Info 501 2905

Rendime välja:

- roomikekskavaatorid (21 t, 13 t, 8 t + hüdrovasar)
- pinnaserull (12 t)
- kallurautod (6x4, 6x8)
- laadur-ekskavaator JCB 4CX (+ hüdrovasar)
- buldooser

Maaparandus koos projekteerimisega:

- kuivendustööd kraavituse ja drenaažiga
- tiikide kaevamine ja puhastamine
- veekogude paisutamine
- trüüpide paigaldamine

Teede ja platside ehitamine:

- kruuskattega
- asfaltkattega

Torustike ja mahutite projekteerimine ning paigaldamine:

- vesi
- kanalisatsioon
- sadevesi
- drenaaž
- kanalisatsiooni kogumiskäevud, septikud, õli-mudapüüdurid, kanalisatsiooni pumplad

Müüme kaldakruusa

Nortsu tee 8, Rakvere, tel 502 5390

SÕIDUAUTO AUTOREMONT

REHVITÖÖD
 REHVIDE MÜÜK

Haljala tee 5, Tõrremäe
 Tel 324 0540, 501 2459

www.soiduauto.ee

AUTO- JA MAJAKLAASIDE
 KILETAMINE TOON- JA TURVAKILEGA
 KLAASIDE PAIGALDUS JA PARANDUS
 KAHJUKÄSITLUS

Tel 522 2511

RAKVERE NORTSU TEE 2

Info ja aegade
 broneerimine 525 3029

Makrum OÜ
 Võidu 27, Rakvere

Kristo 5622 9106
 jannek@makrumou.ee
 kristo@makrumou.ee

REHVIVAHETUSE
 HOOAJAL
 2.–30. aprillini
 AVATUD
 KA LAUPÄEVITI!

CORDIANT
 Sport 3

- SÕIDUAUTODE VARUOSADE MÜÜK
- HAMMASRIHMA VAHETUS
- MOOTORIREMONT
- ÕLIVAHETUS
- SÕIDU- JA VEOAUTO REHVIDE, VELGEDE MÜÜK

- VEERMIKU REMONT, SILLASTEND
- PÕLLUMAJANDUS-REHVIDE MÜÜK
- MOOTORIÖLID: MOTUL, CASTROL, COMMA

henrietta

KODUTEKSTIILID

Töömahu suurenemise tõttu pakub
AS Henrietta tööd:

ÕMBLEJATELE

Töö kirjeldus: sisustus- ja kodutekstiiltoodete, ametirõivaste ning trikotaažtoodete õmblemine

JUURDELÕIKAJATELE

Töö kirjeldus: toodete juurdelõikuse ette antud mudelite/jooniste/kirjelduste järgi

PAKKIJATELE

Töö kirjeldus: sisustustekstiili toodete puhastamine, triikimine, pakendamine

Nõudmised kandidaatidele:

- erialane haridus ja/või eelnev töökogemus
- soov tööd teha ja anda enda panus ettevõtte arengusse
- kiirus, täpsus

Ettevõtte pakub:

- stabiilset töökohta
- konkurentsivõimelist töötasu
- tööd ühes vahetuses (8–16.30)
- häid töötingimusi
- mitmekülgset ja huvitavat tööd

Lisainfo tel 322 3304.

Elulookirjelduse (CV) palume saata aadressil:
 info@henrietta.ee

Jõuline ja üllatav
 nii sisult kui vormilt.

cee'd

The Power to Surprise

Naudi emotsionaalselt, sõida ratsionaalselt – Kia cee'd GT Line uue Turbo GDI-mootoriga.

Uuel Kia cee'd GT Line'il on julge ja sportlik disain, kus püüavad pilke jääkuubikuid meenutavad LED-päevatuled, kaks heitgaasitoru jõuliste pörkeraudadega ja loomulikult kaasaegne interjäär. Uuenduslik Turbo GDI-mootor tagab selle, mida välismus lubab.

Tule tutvu Rakvere Autotehnika salongis!

Rägavere tee 44, Rakvere. Tel 324 4446, 505 8787, info@autotehnika.ee, www.autotehnika.ee

Rakvere Autotehnika OÜ - kõrgeima kliendirahuloluga Kia esindus Baltikumis 2013 ja 2014

Kia 7-aastane/150 000 km garantiit kehtib kõikides EEL riikides (lisaks veel Norras, Šveitsis, Islandil ja Gibraltaril). Vastab kohalikele nõuetele ja tingimustele. Kütusekulu (l/100 km)/CO₂ (g/km): linnas alates 4,2/109 kuni 6,2/143, maanteel alates 3,4/89 kuni 4,2/105, keskmine alates 3,6/94 kuni 4,9/115.